

 MAŽEIKIŲ NAFTA

2002 metinė ataskaita

AB „Mažeikių nafta“

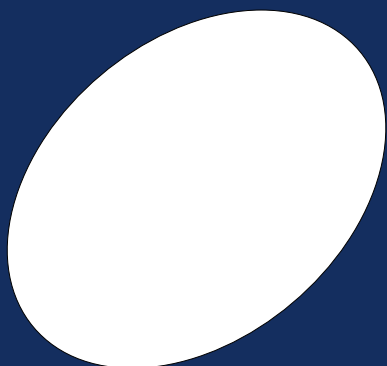
- Juodeikiai, LT-5506 Mažeikių r., Lietuva

Telefonas (8-443) 9 21 21

Faksas (8-443) 9 25 25

El. paštas: post@nafta.lt

www.nafta.lt

Turinys	1
Valdybos pirmininko žodis	2
Vadovo žodis	3
Akcininkai ir akcijos	4
Perdirbimas ir transportavimas	5
Pardavimai	6
Modernizacija	8
Ekologija	9
Žmonės	10
Sauga darbe ir sveikata	11
Nepriklausomų auditorių išvada	14
AB „Mažeikių nafta“ 2002 m. konsoliduota finansinė atskaitomybė	16

2002 metinė ataskaita

Sėkmingas „Mažeikių naftos“ ir „Yukos“ bendradarbiavimas prasidėjo 1999 metais, o 2002-ieji abiem kompanijoms atvėrė naujas perspektyvas.

Naujasis akcininkas ir operatorius – naftos kompanija „Yukos“ – savo resursais papildė „Mažeikių naftą“, turinčią aukščiausios klasės specialistų ir rinkos potencialą. Taip „Mažeikių nafta“ užsitikrino naftos tiekimą naftos perdirbimo įmonei ir Būtingės terminalui, atsirado ilgalaikė stabilios ir pelningos veiklos perspektyva. „Mažeikių naftai“ tai reiškia aukštesnę pakopą versle, pagrindą tapti stipriu žaidėju Europos rinkoje, taip pat užtikrina patikimumą akcininkams ir investuotojams.

2003-iaisiais „Mažeikių nafta“ ruošiasi atverti savo tikrąjį tobulėjimo ir plėtros potencialą.

Michail B. Brudno
AB „Mažeikių nafta“
valdybos pirmininkas

2002 metinė ataskaita

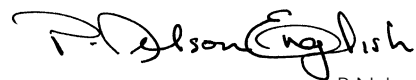
Gerbiamieji,

2002 metais „Mažeikių nafta“ atvertė naują savo istorijos puslapį. Naftos kompanijos „Yukos“, „Williams International Company“ ir LR Vyriausybės pasirašytos sutartys dėl investicijų, „Mažeikių naftos“ ir kompanijos „Yukos“ sutartis dėl ilgalaikio naftos tiekimo yra nepaprastai svarbios mūsų Bendrovei.

Praėjusių metų pabaigoje jau turėjome progą įsitikinti, kad tai buvo sėkmingas verslo sprendimas. Paskutinių mėnesių „Mažeikių naftos“ finansinės veiklos rodikliai atskleidžia tikrąjį Bendrovės potencialą ir kuria pamatus verslo sėkmei. Bendrovės ilgalaikę sėkmingą veiklą užtikrina „Mažeikių naftoje“ dirbantys žmonės, jų didžiulė patirtis, darbo etika, pasitikėjimas savo jėgomis, tvirtos komandinio darbo tradicijos.

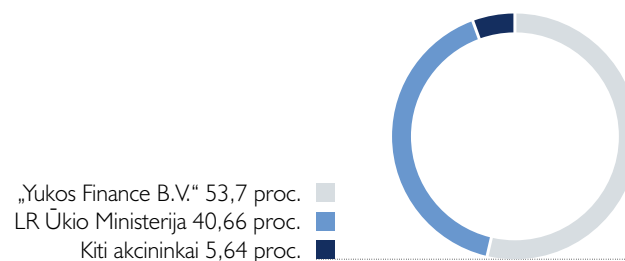
Praėjusiais metais įsibėgėjo naftos perdirbimo įmonės modernizavimo programa: PENEX izomerizacijos įrenginio projektas, žaliavos paruošimo PENEX įrenginiui projektas, baigiama benzinų maišymo stoties statyba. Stabiliai dirba Būtingės naftos terminalo bei Biržų naftotiekio sistema, „Mažeikių nafta“ stiprina savo pozicijas strateginėse rinkose. Šiandien „Mažeikių nafta“ – patikimas tiltas, sujungęs Rytų ir Vakarų rinkas, stiprėjanti kompanija Europos erdvėje.

2003-iaisiais „Mažeikių naftos“ laukia nauji svarbūs darbai. Mes suformavome stiprią darbuotojų komandą, nustatėme aiškius tikslus ir sukaupėme pakankamą potencialą jiems pasiekti.

P. Nelson English
AB „Mažeikių nafta“
generalinis direktorius

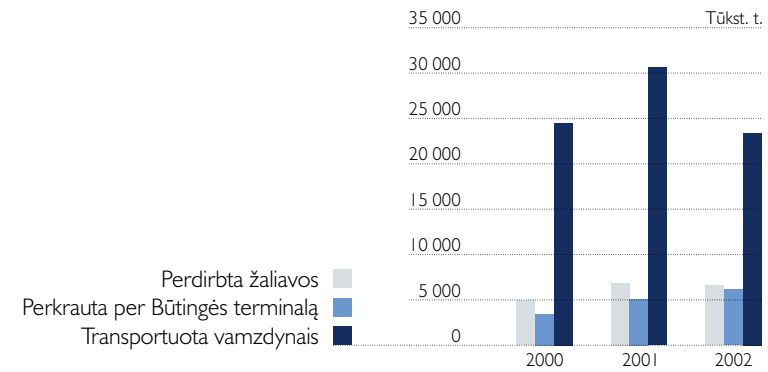
2002 m. birželio 18 d. „Williams International“, naftos kompanija „Yukos“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasirašė sutartį dėl investicijų, pagal kurias „Yukos“ antrinė bendrovė „Yukos Finance B.V.“ tapo AB „Mažeikių nafta“ akcinine. Remiantis šia sutartimi, tiek „Williams International“, tiek „Yukos“ priklausė po 26,85 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų, Lietuvos Vyriausybei – 40,66 proc. akcijų.

2002 m. rugsėjo 19 d. Nacionalinėje vertybinių popierių biržoje tiesioginiu sandoriu parduota 189 mln. 959 tūkst. 206 bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų: „Williams International“ turimus 26,85 proc. akcijų pardavė naftos kompanijos „Yukos“ antrinei bendrovei „Yukos Finance B.V.“, kuri padidino „Mažeikių naftos“ akcijų paketą iki 53,70 proc.

AB „Mažeikių nafta“ akcijų kainos dinamika 2002 metais

2002 metinė ataskaita

2002 metais AB „Mažeikių nafta“ perdirbo 6,6 mln. tonų žaliavos, 2001 metais – 6,8 mln. tonų.

Vamzdynų sistema per 2002 metus transportuota 23,4 mln. tonų naftos ir naftos produktų: po 25 proc. transportuota į Mažeikius ir Būtingę, 50 proc. – į Ventspilį (2001 metais – 30,6 mln. tonų).

Padidėjo Būtingės terminalo krovos apimtys: 2002 metais perkrauta 6,1 mln. tonų naftos ir jos produktų, 2001 metais – 5,1 mln. tonų.

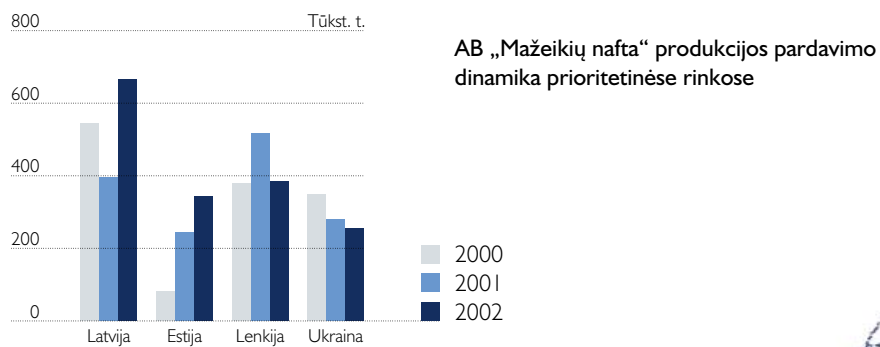
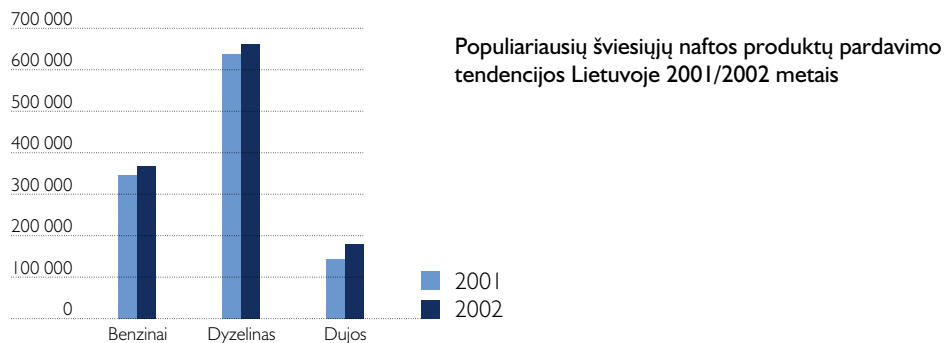
2002 metinė ataskaita

2002 m. „Mažeikių nafta“ nuosekliai tęsė rinkodaros veiklos plėtrą, ypatingą dėmesį skirdama pardavimų apimčių ir efektyvumo didinimui savo strateginėse rinkose.

Dėl sėkmingai suformuotos pardavimų strategijos ir kainodaros 2002 m. Lietuvos rinkoje pasiektas labai geras rodiklis: Bendrovės užimama šalies rinkos dalis per metus padidėjo 4 proc., sudarė 88 proc.

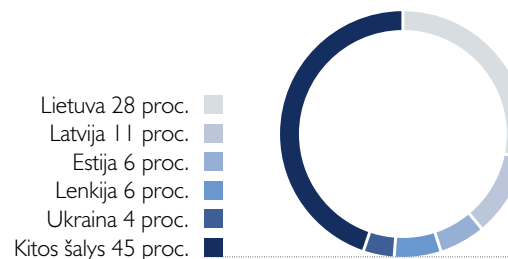
2002 m., lyginant su 2001 m., Bendrovė Lietuvoje pardavė:

- 21,8 tūkst. tonų arba 6 proc. daugiau benzino;
- 24,1 tūkst. tonų arba 3,6 proc. daugiau dyzelino;
- 37,1 tūkst. tonų arba net 20,7 proc. daugiau suskystintų dujų;
- 19,6 tūkst. tonų arba net 36,9 proc. daugiau bitumo.

2002 metinė ataskaita

AB „Mažeikių nafta“ produkcijos pardavimai

2002 m. Lietuvos rinkoje, lyginant su 2001 m., Bendrovės pardavimai sumažėjo 124,9 tūkst. tonų, arba 7,1 proc. Tai nulėmė labai sumažėjęs mazuto suvartojimas (nuo 668,5 tūkst. tonų iki 408,1 tūkst. tonų, arba 39 proc.) dėl padidėjusios gamtinių dujų paklausos.

Nuo 2002 m. liepos 1 d. automobilinės dujos pradėtos gaminti pagal naują, Europos Sąjungos reikalavimus atitinkantį standartą. Lietuvos vartotojams pateiktos pirmosios naujo produkto siuntos – parduota keli šimtai tonų šildymui skirto dyzelinio krosnių kuro, dažomo raudonai, kuriam taikomos akcizų lengvatos.

- Latvijoje šviesiųjų naftos produktų pardavimai padidėjo: suskystintų dujų – 11,4 proc., benzino – 36,9 proc., reaktyvinio kuro – 172,9 proc., dyzelino – net 319,3 proc. 2002 m. 80,1 proc. sumažėjo mazuto, 41,4 proc. bitumo pardavimai.
- Pardavimai Estijoje padidėjo: 2002 m. benzino parduota 32,7 proc., dyzelino – 16,5 proc., reaktyvinio kuro – net 630,1 proc. daugiau nei 2001 metais, t. y. atitinkamai 235,7 tūkst. tonų, 68,3 tūkst. tonų ir 14,8 tūkst. tonų.
- 2002 m. Lenkijoje dyzelino parduota 115,4 tūkst. tonų, arba 54,7 proc. daugiau nei 2001 metais. Benzino iš viso parduota 40,4 tūkst. tonų, 2001 m. – 176,7 tūkst. tonų.
- Dėl padidėjusių suskystintų dujų pardavimų Lietuvoje 2002 m. Lenkijoje jų nupirka 17,6 proc. mažiau, t. y. 227,2 tūkst. tonų.
- Ukrainoje sumažėjo importuojamų produktų poreikis po naftos perdirbimo gamyklų privatizavimo, kai jos pradėjo stabiliau ir našiau dirbti. Stabilus išliko ir netgi šiek tiek didėjo aukšto oktaninio skaičiaus benzino A-95 poreikis. Todėl nors bendra benzinų pardavimo apimtis Ukrainoje sumažėjo 20,5 tūkst. tonų, arba 9,3 proc., benzino A-95 pardavimai padidėjo 14,5 tūkst. tonų, arba 10,8 proc.

2002 metais Bendrovės pardavimų geografija išsiplėtė: atsirado kelios naujos rinkos, į kurias Bendrovė eksportavo savo produkciją, tai Vengrija ir Slovakija. Į šias šalis buvo eksportuota kiek daugiau nei po 400 tonų suskystintų dujų. Per jūrinius terminalus į Vakarų Europos šalis, kaip ir ankstesniais metais, buvo eksportuota didžioji visų rūšių produktų dalis, išskyrus suskystintas dujas, bitumą ir sierą. Tai sudarė iš viso beveik 2,8 mln. tonų, tačiau tik 90,2 proc. 2001 metų lygio. Pagrindinė sumažėjusio eksporto priežastis sietina su padidėjusiais naftos produktų pardavimais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

2002 metais toliau tęsiamas įmonės modernizavimas, įgyvendinant įvairius projektus.

- Tęsiamas izomerizacijos įrenginio PENEX projekto realizavimas. Pagrindinė įrenginio paskirtis – galimybės efektyviai padidinti aukščiausios kokybės didelio oktaninio skaičiaus benzino gamybą, laikantis visų aplinkosaugos reikalavimų. Per 2002 metus atlikta daugiau kaip 55 proc. projektavimo, pirkimo bei statybos darbų.
- PENEX įrenginyje naudojamas katalizatorius jautrus žaliavos kokybei, todėl tęsiamas ir kitas – žaliavos paruošimo izomerizacijos įrenginiui – projektas. Rekonstruojami LK-1 ir LK-2 kompleksai taip, kad į PENEX įrenginį būtų pateikiama optimalios sudėties žaliava. 2002 metais atlikta daugiau kaip 37 proc. numatytų darbų.
- Benzinų maišymo stotis sudarys galimybę įmonėje vienu metu kompaunduoti įvairių markių benzinus, taip sumažinant gamybos sąnaudas ir geriau patenkinant klientų pageidavimus. Per 2002 metus beveik užbaigtas benzinų maišymo stoties projektas: atlikta 97 proc. darbų, iš jų 60 proc. – per 2002 metus.
- 2002 m. atlikta naftos pylimo estakados rekonstrukcija, tad įmonė turi galimybę priimti apie 300 tūkst. t papildomos naftos, atgabentos geležinkeliu.

2002 metinė ataskaita

2002 metais AB „Mažeikių nafta“ ir toliau diegė gamtosaugos priemones, mažinančias žalingą poveikį aplinkai:

- Atlikta elementinės sieros gamybos įrenginio pirmojo bloko rekonstrukcija, ji leido 30-50 proc. sumažinti sieros dioksido koncentraciją.
- Vykdoma Europos Sąjungos direktyvos 94/63/EC ir LAND 35-2000 reikalavimus:
 - 1) trijuose benzino saugojimo rezervuaruose pakeisti vidinių plūdriųjų pontonų tarpikliai modernesniais, o rezervuarų paviršius padengtas 70 proc. atspindį užtikrinančiais dažais.
 - 2) parengtas projektas, atliekami šviesiųjų naftos produktų estakados rekonstrukcijos, numatančios produktų hermetišką pylimą, rekuperuojant išsiskiriančius angliavandenilinius garus, paruošiamieji darbai.
- Bendradarbiaujant su LR aplinkos ministerija ir kitomis valstybinėmis institucijomis, suderintas Būtingės terminalo bazinio projekto dalies dėl aplinkos apsaugos, aptarnaujant 150 tūkst. DWT tanklaivius, koregavimo planas.
- Parengta ir pradėta vykdyti Biržų rajono Jonelių kaime esančios naftos produktais užteršto grunto kaupimo aikštelės monitoringo programa.
- Įdiegta ir pradėta naudoti naftos produktais užteršto grunto valymo technologija.

2002 metinė ataskaita

Bendrovės sėkmę lemia joje dirbantys žmonės. Įgyvendinant personalo valdymo naujoves vadovaujamosi LR įstatymais ir Kolektyvine sutartimi, bendradarbiaujama su Bendrovėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis. Darbuotojų elgesio, vadovų etikos taisyklėse ir darbo tvarką reglamentuojančiuose dokumentuose įteisintos saugaus darbo ir teigiamos darbo aplinkos sąlygos.

Viena svarbiausių vadovybės užduočių – tinkamai panaudoti darbuotojų žinias ir įgūdžius, teisingai atlyginti už pastangas, skatinti komandinį darbą ir gerus veiklos rezultatus. Šiame Bendrovėje pirmą kartą pagal parengtą naują darbuotojų individualios veiklos vertinimo sistemą atliktas metinės darbuotojų veiklos įvertinimas ir atitinkamai padidinti atlyginimai, pasirengta darbo grupės veiklos matavimo ir vertinimo susiejimui su darbo apmokėjimu bei sukurta skatinimo sistema, kuri bus taikoma už darbo komandoje rezultatus.

Bendrovė remia darbuotojus, studijuojančius aukštesniosiose ir aukštosiose mokymo įstaigose, įgydami Bendrovei reikalingų specialybių ir profesijų. Neatsitraukdami nuo gamybos Bendrovei reikalingų specialybių šiuo metu mokosi 157 darbuotojai. Sudarytos geros sąlygos darbuotojų ugdymui ir darbininkų profesiniam rengimui Bendrovės Mokymo ir vystymo centre. Daug dėmesio ir lėšų buvo skirta darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, tobulinimui, dalyvavimui konferencijose, kursuose bei seminaruose šalyje ir užsienyje. 2002 metais tęsiamas vadovų ugdymo projektas „Kurkime ateitį kartu“, pagal kurį dvylikoje sesijų vadovavimo įgūdžius patobulino 199 vadovaujantys darbuotojai. Atsižvelgiant į vadovų nuomonę ir pageidavimą, parengtas naujas projektas, padėsiantis gilinti anksčiau įgytas vadovavimo žinias. Pirmąjį šio projekto kursą „Veiklos valdymas“ išklausė 105 įvairaus lygio vadovai.

2002 m. pabaigoje AB „Mažeikių nafta“ dirbo 3510 darbuotojų. Vidutinis darbo stažas Bendrovėje – 11 metų.

Bendrovėje periodiškai atliekami darbuotojų sveikatos profilaktiniai patikrinimai. Darbo medicinos centre dirba oftalmologas, otorinolaringologas, neurologas, psichiatras, terapeutas, ginekologas, stomatologai. Bendrovės lėšomis darbuotojams gydomi dantys, jie skiepijami.

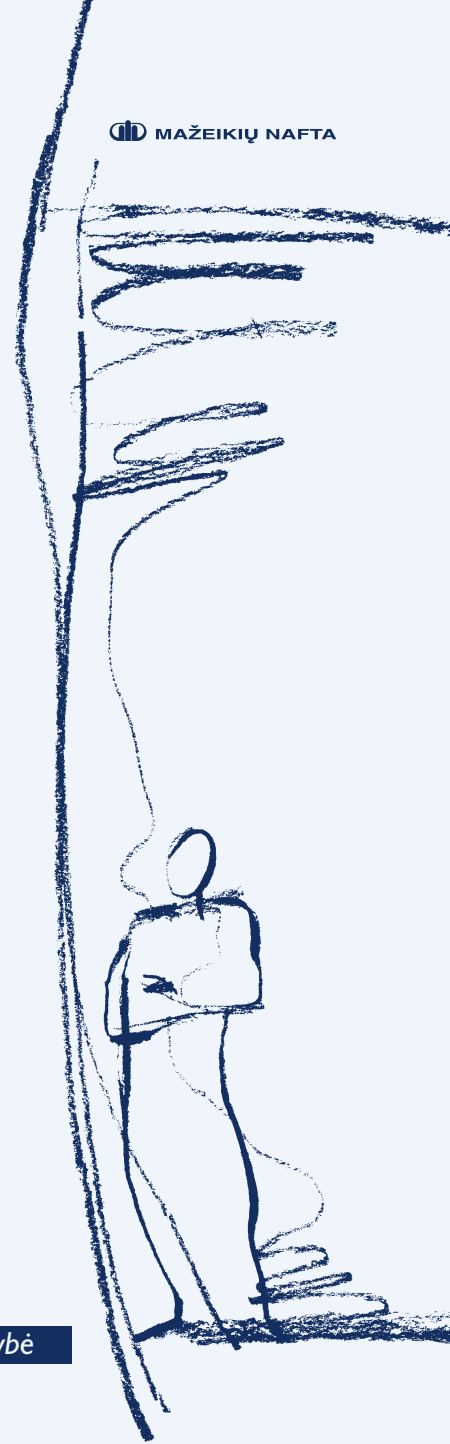
Medicinos tarnyboje įkurta pirmosios medicinos pagalbos mokymo klasė, kurioje organizuojami pirmosios pagalbos kursai. 2002 metais Bendrovės medicinos tarnyba pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Valstybine ligonių kasa ir įsiliejo į vieningą Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemą.

Pagal JAV OSHA standartus 100 Bendrovės darbuotojų tenkantis nelaimingų atsitikimų statistinis rodiklis nesiekia 0,6, o bendras perdirbimo pramonės įmonių darbuotojų ir nelaimingų atsitikimų santykio rodiklis pagal OSHA siekia 2,50 (šimtui darbuotojų). Per 2002 metus įregistruotas 21 nelaimingas atsitikimas: 15 jų priskirtini lengvų nelaimingų atsitikimų darbe kategorijai, 6 įvyko pakeliui į darbą arba iš darbo.

2002 metinė ataskaita

AB „Mažeikių nafta“ akcininkams

1. Mes atlikome toliau pateikto AB „Mažeikių nafta“ (Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės) ir dukterinių įmonių (toliau – Įmonė) 2002 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso bei susijusių 2002 m. konsoliduotų pelno (nuostolio), bendrųjų pajamų, akcininkų nuosavybės ir pinigų srautų ataskaitų auditą. Už šią finansinę atskaitomybę atsako Įmonės vadovybė. Mūsų pareiga yra, remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę.
2. Išskyrus tai, kas aptarta 3-ioje pastraipoje, mes atlikome auditą vadovaudamiesi Tarptautinės apskaitininkų federacijos (TAF) nustatytais Tarptautiniais audito standartais bei Lietuvos nacionaliniais audito standartais, kuriuos nustato Lietuvos auditorių rūmai. Šie standartai reikalauja, kad mes planuotume ir atliktume auditą, siekdami deramai įsitikinti, ar finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų. Audito metu atrankos būdu patikrinami įrodymai, pagrindžiantys finansinėje atskaitomybėje pateiktas sumas ir paaiškinimus. Audito metu taip pat įvertinami taikyti apskaitos principai, vadovybės padarytos reikšmingos prielaidos ir bendras finansinės atskaitomybės turinys bei forma. Mes esame įsitikinę, kad mūsų atliktas auditas deramai pagrindžia mūsų nuomonę.
3. Įmonės ilgalaikis materialus turtas yra teisingai apskaitytas pagal Lietuvos apskaitos principus, tačiau JAV Visuotinai pripažinti apskaitos principai (US GAAP) reikalauja, kad ilgalaikis materialus turtas būtų parodytas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, Įmonės ilgalaikio materialaus turto vertė iki 2002 m. gruodžio 31 d. buvo indeksuota keturis kartus, ir dėl to pradinė Įmonės ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė atitinkamai padidėjo 460 358 tūkst. litų. Dėl didelio ilgalaikio materialaus turto judėjimo ir kiekvieno ilgalaikio materialaus turto vieneto indeksuotų verčių įrašų stokos Įmonė negali įvertinti likusio ilgalaikio materialaus turto indeksacijos efekto 2002 m. gruodžio 31 d. konsoliduotame balanse ir jos įtakos 2002 m. konsoliduotai pelno (nuostolio) ataskaitai.
4. Mūsų nuomone, išskyrus tai, kas aptarta aukščiau pateiktoje 3-ioje pastraipoje, 2002 m. finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Mažeikių nafta“ ir dukterinių įmonių 2002 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir jų 2002 m. veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal US GAAP.

2002 metinė ataskaita

5. Toliau nesąlygodami savo nuomonės, norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad Įmonė bylinėjasi teisme dėl naftos terminalo projekto rangovo „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. pateiktų pretenzijų (žr. 29-ą pastabą). Šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės išleidimo datai bendra „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. pareiktų pretenzijų suma apytiksliai lygi 17 269 tūkst. JAV dolerių (57 184 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.), o Įmonės pateikta atsakomoji pretenzija apytiksliai lygi 113 862 tūkst. JAV dolerių (377 039 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.). Šio neapibrėžtumo baigtis šiuo metu yra neaiški. 2002 m. gruodžio 31 d. konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje šiai pretenzijai buvo padarytas 4 030 tūkst. JAV dolerių (13 345 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) sukaupimas. Šioje konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje nebuvo padaryti jokie atidėjimai kitiems papildomiems įsipareigojimams, galintiems atsirasti dėl šios pretenzijos.
6. Toliau nesąlygodami savo nuomonės, norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad 2000 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas nustatė, kad akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo įstatymo kai kurios nuostatos (žr. 29-ą pastabą), suteikusias Vyriausybei teisę valstybės vardu priimti esminius turtinius įsipareigojimus strateginiam investuotojui ir (ar) AB „Mažeikių nafta“, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Šis neapibrėžtumas šios ataskaitos išleidimo dienai dar nebuvo išspręstas ir Įmonė nepadarė jokio atidėjimo bendrai 173 431 tūkst. litų sumai, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė kompensavo Įmonei pagal Investicijų sutartį.

UAB „Ernst & Young Baltic“
 Audito įmonės pažymėjimo Nr. 224

Per Moeller

Inga Gudinaite
 Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000366

Auditas buvo baigtas 2003 m. sausio 27 d.

2002 metinė ataskaita

2002 m. ir 2001 m. konsoliduotos pelno (nuostolio) ataskaitos

(tūkst. litų)

Pastaba	2002 m.	2001 m.
4 Pardavimai, grynąja verte	4 721 189	5 349 922
5 Parduotos produkcijos savikaina, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos	(4 225 386)	(4 880 089)
6 Pardavimų ir paskirstymo sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos	(196 348)	(188 555)
7 Bendrosios ir administracinės sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos	(133 692)	(259 769)
8 Nusidėvėjimas ir amortizacija	(118 510)	(135 157)
Veiklos pelnas (nuostolis)	47 253	(113 648)
9 Kitos pajamos	13 206	10 551
Finansinės pajamos:		
10 Vertybinių popierių pardavimo pajamos	-	5 504
Palūkanų pajamos	7 499	4 608
Pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo, grynąja verte	8 166	953
Kitos	1 751	124
	17 416	11 189
Finansinės sąnaudos:		
Skolų palūkanos	(156 699)	(172 113)
1 Prestižo vertės sumažėjimas	(32 202)	-
Kitos	(527)	(748)
	(189 428)	(172 861)
Nepaskirstytas susijusių įmonių pelnas (nuostolis)	(143)	96
(Nuostolis) prieš pelno mokesčių, mažumos dukterinėse įmonėse dalį ir apskaitos principo pasikeitimo įtaką, susijusių su ankstesniais laikotarpiais	(111 696)	(264 673)
11 Pelno mokesčiai	(3 041)	(338)
(Nuostolis) prieš mažumos dukterinėse įmonėse dalį ir apskaitos principo pasikeitimo įtaką, susijusių su ankstesniais laikotarpiais	(114 737)	(265 011)
Mažumos dukterinėse įmonėse dalis	404	(552)
(Nuostolis) prieš apskaitos principo pasikeitimo įtaką, susijusių su ankstesniais laikotarpiais	(114 333)	(265 563)

2002 metinė ataskaita

(tūkst. litų) **2002 m. ir 2001 m. konsoliduotos pelno (nuostolio) ataskaitos**

Pastaba (Tęsinys)	2002 m.	2001 m.
3 Naftos vamzdynuose apskaitos principo pasikeitimo įtaka, susijusi su ankstesniais laikotarpiais	-	(5 590)
Grynasis ataskaitinių metų (nuostolis)	(114 333)	(271 153)

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

(tūkst. litų) **2002 m. ir 2001 m. konsoliduotos bendrojo nuostolio ataskaitos**

	2002 m.	2001 m.
Grynasis ataskaitinių metų (nuostolis)	(114 333)	(271 153)
Valiutos perskaičiavimo pataisymas	(44 794)	-
Bendrasis (nuostolis)	(159 127)	(271 153)

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

Pastaba	2002 m.	2001 m.
TURTAS		
Trumpalaikis turtas		
12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai, grynąja verte	159 320	87 546
12 Aproboto naudojimo pinigai	201 232	109 506
Prekybiniai vertybiniai popieriai	-	20 000
13 Iš pirkėjų gautinos sumos, grynąja verte, atėmus atidėjimus abejotinioms sumoms, atitinkamai lygius 56 559 ir 91 676	207 466	201 296
32 Gautinos sumos iš susijusių šalių	109 482	51
14 Išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis turtas	80 663	42 712
15 Atsargos	300 348	276 080
Trumpalaikis turtas, iš viso	1 058 511	737 191
16 Ilgalaikės investicijos	5 493	6 588
17 Ilgalaikis materialus turtas ir nebaigta statyba, grynąja verte		
Mašinos ir įrengimai	1 743 131	2 109 093
Pastatai	283 529	265 899
18 Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialų turtą	258 074	165 406
Kitas ilgalaikis materialus turtas	189 647	175 881
Sukauptas nusidėvėjimas	(942 971)	(1 020 280)
Nafta vamzdynuose	22 511	27 074
Ilgalaikis materialus turtas ir nebaigta statyba, grynąja verte, iš viso	1 553 921	1 723 073
19 Ilgalaikis nematerialus turtas, grynąja verte	14 736	9 395
20 Po vienerių metų gautinos sumos, grynąja verte, atėmus atidėjimus abejotinioms sumoms, atitinkamai lygius 7 361 ir 18 397	2 208	4 271
TURTAS, IŠ VISO	2 634 869	2 480 518

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

Pastaba	2002 m.	2001 m.	
ĮSIPAREIGIJIMAI IR AKCININKŲ NUOSAVYBĖ			
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
25	Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	37 839	103 737
26	Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	1 467	3 372
21	Trumpalaikės paskolos	50 466	24 000
	Mokėtinos palūkanos už paskolas	2 944	9 763
22	Prekybos skolos	426 002	328 167
	Kitos mokėtinos sumos	-	15 507
23	Avansu gautos sumos	14 057	7 507
24	Sukaupti ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	149 106	44 786
	Trumpalaikiai įsipareigojimai, iš viso	681 881	536 839
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
25	Ilgalaikės paskolos, atėmus einamųjų metų dalį	1 608 304	1 700 455
26	Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimai, atėmus einamųjų metų dalį	2 503	1 920
	Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos	-	14 000
27	Subsidijos	16 537	20 006
	Atidėtas kelių mokestis	-	6
	Ilgalaikiai įsipareigojimai, iš viso	1 627 344	1 736 387
	Mažumos dukterinėse įmonėse dalis	5 547	2 058
29	Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai		
28	Akcininkų nuosavybė		
	Akcinis kapitalas (707 454 130 bei 1 034 989 850 įregistruotų ir išleistų paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 litas, atitinkamai 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2001 m. gruodžio 31 d.)	707 454	1 034 990
	Akcijų priedai	342 484	258 453
	Perkainojimo rezervas	437	437
	Sukauptas kitas bendrasis (nuostolis)	(44 794)	-
	Sukauptas (nuostolis)	(685 484)	(1 088 646)
	Akcininkų nuosavybė, iš viso	320 097	205 234
	ĮSIPAREIGIJIMAI IR AKCININKŲ NUOSAVYBĖ, IŠ VISO	2 634 869	2 480 518

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

2002 metinė ataskaita

2002 m. ir 2001 m. konsoliduotos akcininkų nuosavybės ataskaitos

(tūkst. litų)

Pastaba	Akcinis kapitalas		Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Akcininko vekselis	Sukauptos kitos bendrosios pajamos (nuostolis)	Sukauptas (nuostolis)	Iš viso
	Akcijų skaičius (tūkst.)	Suma						
2000 m. gruodžio 31 d. likutis	1 034 990	1 034 990	258 453	437	(300 000)	5 172	(517 493)	481 559
Grynasis metų (nuostolis)	-	-	-	-	-	-	(271 153)	(271 153)
28 Akcininko vekselio nurašymas	-	-	-	-	300 000	-	(300 000)	-
10 Realizuotų kitų bendrųjų pajamų atstatymas	-	-	-	-	-	(5 172)	-	(5 172)
2001 m. gruodžio 31 d. likutis	1 034 990	1 034 990	258 453	437	-	-	(1 088 646)	205 234
Grynasis metų (nuostolis)	-	-	-	-	-	-	(114 333)	(114 333)
I Akcinio kapitalo sumažėjimas	(517 495)	(517 495)	-	-	-	-	517 495	-
I Akcinio kapitalo padidėjimas	189 959	189 959	84 031	-	-	-	-	273 990
Kitas bendrasis (nuostolis), atėmus mokesčius	-	-	-	-	-	(44 794)	-	(44 794)
2002 m. gruodžio 31 d. likutis	707 454	707 454	342 484	437	-	(44 794)	(685 484)	320 097

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

Pastaba	2002 m.	2001 m.
Įmonės įprastinė veikla		
Grynasis ataskaitinių metų (nuostolis)	(1 14 333)	(271 153)
Pataisymai, suderinantys grynąjį (nuostolį) su grynaisiais pinigų srautais iš įprastinės įmonės veiklos (veiklai):		
Nusidėvėjimas	1 16 599	129 305
Amortizacija	1 911	5 852
Ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto nurašymų ir pardavimų nuostolis	9 908	16 179
(Pelnas) iš vertybinių popierių pardavimo	-	(5 504)
Ilgalaikių investicijų nurašymas	-	27
Prestižo vertės sumažėjimas	32 202	-
Atidėjimai iš pirkėjų gautinoms ir po vienerių metų gautinoms sumoms	(31 591)	14 469
Kitų gautinų sumų nurašymas	(1 059)	(363)
Nerealizuotas išperkamosios nuomos valiutos kurso pasikeitimo (pelnas)	(330)	(203)
Susijusių įmonių (pelnas) nuostolis	143	(96)
Mažumos dukterinėse įmonėse dalis	(409)	552
	13 041	(1 10 935)
Apyvartinio turto ir įsipareigojimų pokyčiai:		
Atsargos	(76 207)	303 132
Iš pirkėjų gautinos sumos	(70 712)	(90 464)
Iš susijusių šalių gautinos sumos	(1 20 253)	-
Išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis turtas	(48 828)	28 787
Prekybos skolos	156 494	198 784
Mokėtinos palūkanos už paskolas	(6 972)	(6 292)
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos	-	(8 000)
Kitos mokėtinos sumos	(14 237)	(873)
Avansu gautos sumos	8 275	(22 683)
Sukaupti ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	109 116	(22 982)
Grynyjų pinigų srautai iš įprastinės įmonės veiklos (veiklai)	(50 283)	268 474
Investicinė veikla		
Apriboto naudojimo pinigų pasikeitimas	(91 726)	(89 221)
Ilgalaikio nematerialaus turto įsigijimas	(9 448)	(2 683)
Ilgalaikio materialaus turto įsigijimas	(192 717)	(65 242)
Ilgalaikio materialaus turto pardavimo pajamos	72	1

Pastaba (Tęsinys)	2002 m.	2001 m.
Įsigytos dukterinės įmonės pinigai	796	-
Vertybinių popierių pardavimo pajamos	-	5 504
Grynųjų pinigų srautai investicinei (veiklai)	(293 023)	(151 641)
Finansinė veikla		
Dukterinės įmonės akcinio kapitalo sumažinimas	(400)	-
Akcinio kapitalo padidinimas	273 990	-
Gautos trumpalaikės paskolos	670 090	229 796
Trumpalaikių paskolų grąžinimas	(638 804)	(254 796)
Gautos ilgalaikės paskolos	273 990	32 000
Ilgalaikių paskolų grąžinimas	(125 907)	(43 559)
Ilgalaikių išperkamosios nuomos įsipareigojimų apmokėjimas	(6 269)	(5 155)
Ilgalaikių gautinų sumų pasikeitimas	6 651	1 446
Išmokėti dividendai	-	(198)
Grynųjų pinigų srautai iš finansinės veiklos (veiklai)	453 341	(40 466)
Valiutos kurso pasikeitimo įtaka pinigams	(58 261)	-
Grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas	51 774	76 367
Pinigai ir jų ekvivalentai (įskaitant prekybinius vertybinius popierius 2001 m. gruodžio 31 d.) metų pradžioje	107 546	31 179
Pinigai ir jų ekvivalentai metų pabaigoje	159 320	107 546
Papildoma pinigų srautų informacija		
Sumokėtos palūkanos	188 229	163 677
Sumokėtas pelno mokestis	-	362
Nepiniginė investicinė veikla		
Dukterinės įmonės įsigijimas	49 980	-

Toliau pateiktos pastabos yra sudėtinė šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės dalis.

Vadovybė:

P. N. English

V. Petrošienė

2002 metinė ataskaita

I. Organizacija ir įkūrimas

AB „Mažeikių nafta“ (Įmonė) buvo įsteigta 1980 m. naftos perdirbimui Lietuvoje. 1995 m. balandžio 7 d. Įmonė buvo reorganizuota į akcinę bendrovę, suteikiant teisę Įmonės darbuotojams išpirkti dalį Įmonės akcijų. Informacija apie pelną vienai akcijai, kurios reikalauja Finansinės atskaitomybės standartas (FAS) Nr. 128, nėra pateikiama, nes viešai parduodamų akcijų kiekis nėra žymus.

1998 m. spalio 30 d. akcininkų susirinkimo sprendimu Įmonė susijungė su AB „Būtingės nafta“ (Naftos terminalas) ir AB „Naftotiekis“ (Naftotiekis). Įmonių susijungimas buvo apskaitytas taikant bendros nuosavybės principą, nes visų įmonių pagrindinis savininkas buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybė (Valstybė). Po susijungimo Valstybė valdė apie 88,5 proc. visų išleistų akcijų.

1999 m. spalio 29 d. Įmonė, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir „Williams International Company“, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo priimtais įstatymais, pasirašė Investicijų sutartį įsigyti naują akcijų emisiją, kuri sudarė 33 proc. Įmonės bendro akcijų skaičiaus. Pagal Investicijų sutartį „Williams International Company“ buvo suteiktos ir Įmonės valdymo teisės. Išleisdamas šią akcijų emisiją, Valstybė valdė apie 59 proc., o „Williams International Company“ – 33 proc. akcinio kapitalo, kurį sudarė 1 034 989 850 akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 litas.

2002 m. vasario 4 d. pagal Lietuvos Respublikos įstatymus Įmonė sumažino akcinį kapitalą 517 495 tūkst. litų suma, taip sumažindama Įmonės sukauptą nuostolį. Akcinio kapitalo sumažinimas nepakeitė Įmonės akcininkų struktūros.

2002 m. birželio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Įmonė, OAO „Yukos Oil Corporation“, „Yukos Finance B.V.“ ir „Williams International Company“ pasirašė Investicijų sutartį, pagal kurią „Yukos Finance B.V.“, OAO „Yukos Oil Corporation“ dukterinė įmonė, įsigijo 26,85 proc. Įmonės akcijų. Šios sutarties įgyvendinimui Įmonė padidino savo akcinį kapitalą iki 707 454 tūkst. litų, išleisdama dvi naujas akcijų emisijas. Iš viso buvo išleistos 1 89 959 205 paprastosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, o emisijos kaina – 273 990 tūkst. litų. Po šių akcijų emisijų „Williams International Company“ ir „Yukos Finance B.V.“ priklausė po 26,85 proc. Įmonės akcinio kapitalo, o Lietuvos Respublikos Vyriausybei priklausė 40,66 proc. akcinio kapitalo. „Williams International Company“ toliau teikė valdymo paslaugas Įmonei.

2002 m. rugsėjo 19 d. „Williams International Company“ pardavė visas jai priklausančias Įmonės akcijas bei perdavė Įmonės valdymo teises „Yukos Finance B.V.“. Taiigi 2002 m. gruodžio 31 d. „Yukos Finance B.V.“ valdo 53,7 proc. visų 707 454 130 akcijų, o Valstybė – 40,66 proc. Likusieji 5,64 proc. akcinio kapitalo priklauso kitiems investuotojams.

I. Organizacija ir įkūrimas (tęsinys)
Grupės aprašymas

2002 m. gruodžio 31 d. „Grupė“ sudaro patrunuojanti įmonė AB „Mažeikių nafta“ ir šios įmonės:

Įmonė	Veikla	Nuosavybė (procentais)	Konsolidacijos metodas
Dukterinės įmonės įsigytos 2002 metais			
UAB „Uotas“	Degalinių nuoma AB „Ventus - Nafta“	85	Konsoliduota
AB „Ventus - Nafta“	Mažmeninė prekyba naftos produktais	81	Konsoliduota
Dukterinės įmonės įsigytos iki 2002 metų			
UAB „Mažeikių nafta – saugos tarnyba“	Vyksta likvidavimo procesas*	100	Konsoliduota
UAB „Juodeikių nafta“	Naftos produktų pylimas į autocisternas	60	Konsoliduota
UAB „Biržietiška aibė“	Kepykla; namų apyvokos ir bakalėjinių prekių parduotuvės	100	Konsoliduota
Susijusios įmonės:			
UAB „Naftelf“	Aviacinio kuro pardavimas, aviacinio kuro saugojimo talpų statyba	34	Nuosavybės metodas

*2002 m. Įmonės vadovybė nusprendė pertvarkyti Grupę likviduojant dukterinę įmonę UAB „Mažeikių nafta – saugos tarnyba“, kuri teikdavo Įmonei krovinijų, sandėlių, kitos nuosavybės bei personalo apsaugos paslaugas, perduodant apsaugos funkcijas patrunojančios įmonės apsaugos skyriui. Dukterinė įmonė nutraukė savo veiklą 2002 m. balandžio mėnesį, tačiau šio pertvarkymo įtaka šiai finansinei atskaitomybei nėra reikšminga.

2002 m. įsigijimas

2002 m. vasario 27 d. Įmonė pasirašė investicijų sutartį 85 proc. UAB „Uotas“ grupės akcinio kapitalo įsigijimui, kartu įsigydama ir 81 proc. investiciją į AB „Ventus - Nafta“, ketindama pertvarkyti šią grupę, o vėliau parduoti investiciją ir tokiu būdu atgauti gautinas sumas iš UAB „Uotas“ grupės. Tačiau 2002 m. rugsėjo mėn. Įmonės kontrolę įsigijo „Yukos Finance B.V.“ ir vadovybės planai parduoti investiciją pasikeitė. UAB „Uotas“ grupė užsiima mažmenine prekyba naftos produktais. Faktinę šių įmonių kontrolę Įmonė įgijo 2002 m. kovo 19 d., kai buvo pasirašytas investicijų sutarties užbaigimo aktas. Investicijos įsigijimo savikaina, kuri sudarė 49 980 tūkst. litų, perėmimo dieną buvo padengta užskaitant gautiną iš UAB „Uotas“ grupės sumą.

Investicija į UAB „Uotas“ grupę buvo apskaityta taikant įsigijimo metodą: konsoliduota 2002 m. finansinė atskaitomybė apima UAB „Uotas“ bei AB „Ventus - Nafta“ devynių mėnesių laikotarpio nuo 2002 m. balandžio 1 d. iki 2002 m. gruodžio 31 d. veiklos rezultatus. Vadovybė įvertino, jog tai, kad įsigijimo data laikoma 2002 m. balandžio 1 d., o ne 2002 m. kovo 19 d., kada faktiškai buvo įgyta kontrolė, neturi reikšmingos įtakos konsoliduotai finansinei atskaitomybei.

I. Organizacija ir įkūrimas (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina įvertintą tikrąją įsigyto turto bei perimtų įsipareigojimų vertę įsigijimo datai (tūkst. litų):

Trumpalaikis turtas	5 132
Materialus turtas	68 317
Nematerialus turtas	163
Įsigytas turtas, iš viso	73 612
Trumpalaikiai įsipareigojimai	34 303
Ilgalaikiai įsipareigojimai	18 393
Perimti įsipareigojimai, iš viso	52 696
Įsigytas grynasis turtas, tikrąja verte	20 916
Įsigyto grynojo turto dalis (85 proc.), tikrąja verte	17 778

Įsigijus UAB „Uotas“ grupę buvo pripažintas 32 202 tūkst. litų prestižas. Kadangi įsigyta grupė nuolatos patiria nuostolį, Įmonė įvertino prestižo vertės sumažėjimą pagal FAS Nr. 142, apskaičiuodama tikrąją įsigytos grupės vertę pagal diskontuotų pinigų srautų metodą, ir 2002 m. konsoliduotos pelno (nuostolio) ataskaitos finansinių sąnaudų straipsnyje apskaitė prestižo vertės sumažėjimą, lygų visai prestižo sumai.

2. Finansinės atskaitomybės forma ir turinys**Konsolidacijos principai**

Kaip paaiškinta I-oje ir I 6-oje pastabose, Įmonė yra investavusi į Lietuvoje ir Ukrainoje veikiančias įmones. Įmonių, kuriose Įmonė turi daugiau nei 50 proc. visų balsavimo teisę turinčių akcijų, finansinės atskaitomybės yra konsoliduotos. Investicijos į įmones, kuriose Įmonė turi daugiau nei 20 proc., tačiau mažiau nei 50 proc. visų balsavimo teisę turinčių akcijų, yra apskaitomos nuosavybės metodu. Ilgalaikės investicijos į kitas įmones yra apskaitytos įsigijimo verte (žr. I 6-ą pastabą). Patronuojančios įmonės ir dukterinių įmonių 2002 m. ir 2001 m. finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais buvo paruošta pagal JAV Visuotinai pripažintus apskaitos principus (US GAAP). Visi reikšmingi tarpusavio sandoriai ir likučiai konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje buvo eliminuoti.

3. Reikšmingi apskaitos principai**Apskaitos pagrindai**

Grupės apskaita vykdoma vadovaujantis Lietuvos apskaitos principais. Ši konsoliduota finansinė atskaitomybė yra visais reikšmingais atžvilgiais pataisyta taip, kad atitiktų JAV visuotinai pripažintus apskaitos principus (US GAAP), išskyrus ilgalaikį materialų turtą, kaip aprašyta žemiau.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Įvertinimų naudojimas ruošiant finansinę atskaitomybę

Ruošiant konsoliduotą finansinę atskaitomybę pagal US GAAP, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto ir įsipareigojimų sumas, neapibrėžto turto ir įsipareigojimų atskleidimą konsoliduotos finansinės atskaitomybės datai bei pateiktas ataskaitinio laikotarpio pajamų ir išlaidų sumas. Realūs rezultatai gali skirtis nuo šių įvertinimų ir skirtumai gali būti reikšmingi konsoliduotai finansinei atskaitomybei.

Apskaitos principų pasikeitimas

2001 m. gruodžio 31 d. balanse Įmonė pakeitė Naftos terminalo vamzdyne bei rezervuaruose esančios naftos klasifikavimą. Kadangi šis naftos kiekis yra reikalingas Naftos terminalo įrengimų veiklai užtikrinti ir negali būti išpumpuotas atliekant įprastas operacijas, atsargose apskaityta Naftos terminalo vamzdyne bei rezervuaruose esanti nafta buvo perkelta iš atsargų į atskirą materialaus turto sąskaitą „Nafta vamzdynuose“. Šis turtas apskaitomas įsigijimo verte ir jam neskaičiuojamas nusidėvėjimas. Apskaitos principų pasikeitimo įtaka yra atskleista 2001 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje ir sudaro 5 590 tūkst. litų.

Valiutos perskaičiavimas ir sandoriai užsienio valiuta

Funkcinė dukterinių įmonių valiuta yra Lietuvos valiuta – litas. Įmonės funkcinė valiuta yra JAV doleris.

Iki 2002 m. vasario 1 d. litas buvo susietas su JAV doleriu fiksuotu santykiu 4 litai už 1 JAV dolerį. Nuo 2002 m. vasario 2 d. Lietuvos Bankas persiejo litą nuo JAV dolerio prie euro. Santykis, kuriuo litas buvo susietas su euru, yra 3,4528 lito už 1 eurą. Iki 2002 m. liepos 1 d. Įmonė apskaitą vedė litais, todėl nuo 2002 m. vasario 1 d. Įmonė pripažindavo pataisymą, susijusį su Įmonės turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų įvertinimu funkcinė valiuta, JAV doleriais, pelno (nuostolio) ataskaitoje. Be to, kaip reikalauja FAS Nr. 52, Įmonė vėl perskaičiuodavo gautas sumas JAV doleriais į finansinės atskaitomybės pateikimo valiutą – litus, naudodama ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutos keitimo kursą. Dėl šio perskaičiavimo susidaręs pataisymas buvo apskaitomas bendrojo nuostolio ataskaitoje.

Nuo 2002 m. liepos 1 d. Įmonė veda apskaitą JAV doleriais bei perskaičiuoja gautas sumas į litus, Įmonės finansinės atskaitomybės pateikimo valiutą, naudodama ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutos keitimo kursą, kaip to reikalauja FAS Nr. 52. Dėl šio perskaičiavimo susidaręs pataisymas yra apskaitomas bendrojo nuostolio ataskaitoje.

Laikotarpio pabaigoje valiutos keitimo kursas, naudotas perskaičiuojant konsoliduoto balanso likučius 2001 m. gruodžio 31 d., buvo 4 litai už 1 JAV dolerį, o 2002 m. gruodžio 31 d. – 3,3114 lito už 1 JAV dolerį. 2003 m. sausio 27 d. valiutos kursas pasikeitė ir buvo 3,2024 lito už 1 JAV dolerį.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Bendrasis pelnas (nuostolis)

Bendrasis pelnas (nuostolis) – tai visi nuosavybės pasikeitimai per ataskaitinį laikotarpį, išskyrus pasikeitimus dėl savininkų investicijų ir nuosavybės paskirstymo savininkams. Sukauptą kitą bendrąjį (nuostolį), apskaitytą Įmonės akcininkų nuosavybėje, sudaro tik finansinės atskaitomybės perskaičiavimo iš JAV dolerių į litus nuostolis.

Perklasifikavimas

Kaip aprašyta 17-oje pastaboje, 2002 m. Įmonė pakeitė materialaus turto klasifikavimą, todėl ilgalaikio turto likučiai, parodyti 2001 m. atskaitomybėje, buvo atitinkamai pertvarkyti.

Aplinkos apsauga

Įsipareigojimai, susiję su nuostolių dėl padarytos žalos aplinkai atlyginimu, yra apskaitomi, kai aplinkosauginis įvertinimas ir/arba žalos likvidavimas yra tikėtini ir būsimos sąnaudos gali būti pagrįstai įvertintos. Įmonė turi civilinės atsakomybės draudimą, kuris apima ir padarytą žalą aplinkai.

Pajamų pripažinimas

Grupė pajamas pripažįsta išsiuntus prekes ar suteikus paslaugas. Pardavimus, grynąja verte, sudaro per ataskaitinį laikotarpį parduotų prekių ir suteiktų paslaugų vertė, atėmus pridėtinės vertės mokestį ir kitus mokesčius bei nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais.

Produktų transportavimo ir krovimo sąnaudos

Produktų transportavimo ir krovimo sąnaudos yra įtrauktos į pardavimų sąnaudas konsoliduotose pelno (nuostolio) ataskaitose.

Tyrimo ir vystymo kaštai

Tyrimo ir vystymo kaštai yra pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, per kurį jie yra patiriami.

Reklama

Reklamos kaštai yra pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, per kurį jie yra patiriami.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Teisiniai kaštai

Teisiniai kaštai, susiję su neapibrėžtumais, pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, kurį yra patiriami.

Pelno mokestis

Įmonė skaičiuoja pelno mokestį nuo apmokestinamųjų pajamų, apskaičiuotų pagal Lietuvoje galiojančius mokesčių normatyvinius aktus. Grupės įmonės yra apmokestinamos atskirai, neatsižvelgiant į bendrus Grupės rezultatus.

Nuo 2002 m. sausio 1 d. galiojantis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio tarifas buvo sumažintas nuo 24 proc. iki 15 proc. Atsižvelgiant į Investicijų įstatymo ir Mokesčių administravimo įstatymo nuostatas, Investicijų sutartis, pasirašyta tarp „Williams International Company“, Įmonės bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 29 d., garantavo, kad juridinių asmenų pelno mokesčio tarifas nebus didinamas 5 metus nuo 1999 m. spalio 29 d.

Jei Įmonė patiria mokesčių nuostolį, jis gali būti perkeliamas 5 metus į ateities laikotarpius.

Atidėti pelno mokesčiai yra apskaityti visiems laikiniams skirtumams tarp finansinės atskaitomybės ir turto bei įsipareigojimų mokesstinės vertės, apskaičiuoti taikant tų metų mokesčių tarifus, kuriais tie skirtumai turėtų išsilyginti. Jei tikėtina, kad mokesčio turto nebus įmanoma realizuoti ateityje, siekiant jį sumažinti, atidėtajam pelno mokesčio turtui yra apskaitomas atidėjimas.

Kiti mokesčiai

Atsižvelgiant į Investicijų įstatymo ir Mokesčių administravimo įstatymo nuostatas, Investicijų sutartis, pasirašyta tarp „Williams International Company“, Įmonės bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 29 d., garantavo, kad fizinių asmenų pajamų, nekilnojamo turto, kelių ir kitų mokesčių, išskyrus PVM, akcizo ir socialinio draudimo mokesčius, tarifai nebus didinami 5 metus nuo 1999 m. spalio 29 d.

Išvestiniai instrumentai

Nuo 2001 m. sausio 1 d. Grupė pradėjo taikyti FAS Nr. 133, kurį papildė FAS Nr. 137 ir 138. Šie standartai reikalauja, kad visi išvestiniai finansiniai instrumentai (įskaitant tam tikrus išvestinius finansinius instrumentus, įtrauktus į kitas sutartis) būtų atskirai pateikti balanse kaip turtas ar įsipareigojimai ir apskaityti tikrąja verte. Standartas reikalauja išvestinių finansinių instrumentų tikrosios vertės pokyčius apskaityti einamojo laikotarpio pelno (nuostolio) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai yra tenkinami tam tikri rizikos valdymo sandorių kriterijai.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pinigai ir jų ekvivalentai

Pinigų ekvivalentai yra trijų mėnesių ir trumpesnio laikotarpio, skaičiuojamo nuo įsigijimo, likvidūs, žemos rizikos skolų instrumentai. Pinigams ir pinigų ekvivalentams nepriskiriami pinigai, kuriais Įmonė negali naudotis dėl jų naudojimo apribojimo. Šios sumos konsoliduotame balanse yra parodytos atskirai, apriboto naudojimo pinigų straipsnyje.

Gautinos sumos

Grupė skaičiuoja rezervą galimam gautinų sumų nuostoliui, remdamasi bendrųjų atidėjimų įvertinimu pagal gautinų sumų senatį bei konkrečių abejotinų sumų įvertinimu.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Savikainą sudaro žaliavų pirkimo kaina, tiesioginės gamybos sąnaudos (tiesioginės žaliavų ir darbo sąnaudos) ir bendragamyklinės sąnaudos, tenkančios nebaigtai gamybai ir gatavai produkcijai. Žaliavų, nebaigtos gamybos ir gatavos produkcijos vertė yra apskaičiuota remiantis FIFO metodu.

Investicijos

Pardavimui skirti vertybiniai popieriai

Investicijos į obligacijas, kurių Įmonė neketina laikyti iki jų išpirkimo termino, apskaitomos tikrąja verte. Realizuotas šių vertybinių popierių pardavimo pelnas ar nuostolis yra apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje. Nerealizuotas šių vertybinių popierių pelnas ar nuostolis nėra apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet yra atspindimas kitose bendrosiose pajamose iki realizacijos.

Prekybiniai vertybiniai popieriai

Vertybiniai popieriai, kurie yra įsigijami turint tikslą parduoti juos netolimoje ateityje, klasifikuojami kaip prekybiniai vertybiniai popieriai ir apskaitomi tikrąja verte. Nerealizuotas turimų prekybinių vertybinių popierių pelnas arba nuostolis atspindimas konsoliduotose pelno (nuostolio) ataskaitose.

Ilgalaikis materialus turtas

Ilgalaikis materialus turtas iki 1995 m. gruodžio 31 d. yra parodytas indeksuota įsigijimo verte, atėmus indeksuotą sukauptą nusidėvėjimą, o nuo tos datos – įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Išskyrus katalizatorius, kurie yra nudėvimi naudojant produkcijos nusidėvėjimo skaičiavimo metodą, kitas ilgalaikis materialus turtas yra nudėvimas per naudingo tarnavimo laiką, taikant tiesinį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Vidutinis naudingo tarnavimo laikas skirtingoms ilgalaikio materialaus turto grupėms yra toks (metais):

Mašinos ir įrengimai:

Statiniai	20 - 70
Kitos mašinos ir įrengimai	5 - 35

Pastatai:

Betono ir plytų pastatai	40 - 90
Kiti pastatai	10 - 20

Kitas ilgalaikis materialus turtas:

Degalinės bei susijusi įranga	7 - 20
Kitas	3 - 20

Ilgalaikės išperkamos nuomos būdu įsigytas turtas yra apskaitytas verte, kuri lygi išperkamosios nuomos įmokų sumai be palūkanų, atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Ilgalaikės išperkamos nuomos būdu įsigyto turto nusidėvėjimas yra skaičiuojamas per naudingo tarnavimo laiką, nustatytą atitinkamai turto grupei.

Remonto ir eksploatacinės išlaidos, tokios kaip patikrinimai ir korozijos pašalinimas, yra pripažįstamos to laikotarpio, per kurį jos patiriamos, sąnaudomis. Kapitalinio remonto išlaidos, kurios padidina įrengimų pajėgumą arba žymiai pailgina turto naudingą tarnavimo laiką, yra kapitalizuojamos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, ilgalaikis materialus turtas iki 2002 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas/indeksuotas keturis kartus, todėl ilgalaikis materialus turtas nėra parodytas nei įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą, nei apskaitytas pagal FAS Nr. 52 nuostatas, reglamentuojančias apskaitą hiperinfliacijos sąlygomis, kaip to reikalauja US GAAP.

Pirminis bendras indeksacijų, atliktų iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2001 m. gruodžio 31 d., efektas, sudarantis 460 358 tūkst. litų, buvo apskaitytas kaip perkainojimo rezervas akcininkų nuosavybėje, o vėliau buvo konvertuotas į akcinį kapitalą, išskyrus 437 tūkst. litų, likusius perkainojimo rezerve.

Paskolų, panaudotų ilgalaikio materialaus turto įsigijimo finansavimui, palūkanų kaštai, patirti per laikotarpį, reikalingą turtui užbaigti, yra kapitalizuojami kaip turto įsigijimo vertės dalis. Palūkanų norma kapitalizavimui yra paremta mokamų už negrąžintas įmonės paskolas palūkanų norma. Išlaidoms, nepadengtoms konkrečiomis naujomis paskolomis, pritaikomas kitų paskolų palūkanų normų svertinis vidurkis.

Grupė periodiškai peržiūri ilgalaikio materialaus turto apskaitinę vertę, kai yra pastebima vertės sumažėjimo galimybė. Jei turto vertė yra sumažėjusi, vertės sumažėjimo suma yra pripažįstama sąnaudomis.

3. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

2002 m. įmonė pradėjo taikyti FAS Nr. 144, „Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo arba nurašymo ir pardavimo apskaita“. Pirminis šio standarto pritaikymas neturėjo įtakos Įmonės 2002 m. konsoliduotai finansinei atskaitomybei.

Ilgalaikis nematerialus turtas

Ilgalaikį nematerialų turtą didžiąja dalimi sudaro patentai, įsigytos licencijos ir programinė įranga, apskaityti įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją. Ilgalaikis nematerialus turtas yra amortizuojamas per naudingą tarnavimo laiką, nevirsijantį 2 metų, taikant tiesinį amortizavimo skaičiavimo metodą.

Prestižas

Prestižas yra apskaitomas skirtumui tarp įsigijimo kainos ir Įmonės įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto dalies tikrosios vertės įsigijimo dieną. Prestižo vertės sumažėjimas yra vertinamas kiekvienais metais ir/arba tada, kai manoma, jog vertės sumažėjimas yra tikėtinas. 2002 m. Grupė pradėjo taikyti FAS Nr. 141 „Verslo sujungimai“ ir FAS Nr. 142 „Prestižas ir kitas nematerialus turtas“. Pritaikiusi FAS Nr. 142, Grupė pripažino prestižo, apskaityto įsigijus UAB „Uotas“ grupę, vertės sumažėjimą.

Nauji apskaitos standartai

2001 m. birželio mėn. FAS valdyba išleido FAS Nr. 143, „Įsipareigojimų, susijusių su turto nurašymu/išmontavimu, apskaita“. FAS Nr. 143 reikalauja, kad tikroji įsipareigojimų, susijusių su turto nurašymu/išmontavimu, vertė būtų apskaityta tą laikotarpį, per kurį jie atsirado, jei įmanoma pakankamai tiksliai įvertinti tikrąją vertę. Susiję šio turto nurašymo/išmontavimo kaštai yra kapitalizuojami kaip ilgalaikio turto įsigijimo vertės dalis. Įmonė privalo įvertinti šių įsipareigojimų pokyčius, atsiradusius laikui bėgant, taikant palūkanų priskyrimo įsipareigojimų sumai, apskaityti laikotarpio pradžioje, metodą. Palūkanų norma, naudojama pokyčių įvertinimui, turėtų būti lygi nerizikingų investicijų palūkanų normai, kuri egzistavo pirminio įsipareigojimo įvertinimo metu, pakoreguotai atsižvelgiant į kredito riziką. Ši suma turi būti apskaitoma kaip įsipareigojimo padidėjimas ir kaip veiklos sąnaudos pelno (nuostolio) ataskaitoje. FAS Nr. 143 įsigalioja nuo finansinių metų, prasidedančių po 2002 m. birželio 15 d. Įmonė dar nenustatė, kokį poveikį konsoliduotai finansinei atskaitomybei turės šis standartas.

2002 m. birželio mėn. FAS valdyba išleido FAS Nr. 146, „Kaštų, susijusių su verslo likvidavimu arba pardavimu, apskaita“. FAS Nr. 146 reikalauja, kad įsipareigojimai, susiję su verslo likvidavimo arba pardavimo kaštais, būtų pripažinti ir įvertinti tikrąja verte tada, kai tie įsipareigojimai atsiranda. Po pirminio įvertinimo atsiradę įsipareigojimų pokyčiai turėtų būti įvertinami naudojant nerizikingų investicijų palūkanų normą, pakoreguotą atsižvelgiant į kredito riziką, kuri buvo naudojama ir pirminio įsipareigojimų vertinimo metu. Bendras pasikeitimo efektas, atsiradęs dėl numatomų pinigų srautų laiko ar sumos pasikeitimo, turi būti apskaitomas kaip įsipareigojimų pataisymas tą laikotarpį, kurį atsirado pasikeitimas. Pasikeitimai, atsiradę bėgant laikui, turi būti pripažinti kaip įsipareigojimų padidėjimas ir kaip sąnaudos. FAS Nr. 146 nuostatos yra taikomos verslo likvidavimams arba pardavimams, prasidėjusiems po 2002 m. gruodžio 31 d. Įmonė nesitiki, kad šio standarto priėmimas turės įtakos jos konsoliduotai finansinei atskaitomybei.

4. Pardavimai, grynąja verte

Pardavimus sudaro:	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonės produkcija	4 428 008	5 078 813
Perdirbimo paslaugos trečiosioms šalims	-	3 013
Kitos Naftos perdirbimo įmonės paslaugos	14 860	22 395
Naftotiekio pardavimai	1 116 47	1 43 982
Naftos terminalo pardavimai	1 11 091	94 452
Mažmeninė prekyba naftos produktais	50 271	-
Negamybinių padalinių pardavimai ir paslaugos	5 312	7 267
Pardavimai, iš viso, grynąja verte	4 721 189	5 349 922

Kitas Naftos perdirbimo įmonės paslaugas daugiausiai sudaro geležinkelio paslaugos, muitinės deklaracijų užpildymas, cisternų nuoma ir šildymas.

5. Parduotos produkcijos savikaina, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos

Parduotos produkcijos savikainą sudaro:	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonės produkcija	4 113 697	4 825 990
Perdirbimo paslaugos trečiosioms šalims	-	1 543
Kitos Naftos perdirbimo įmonės paslaugos	10 950	7 501
Naftotiekis	14 620	12 892
Naftos terminalas	37 095	15 543
Mažmeninė prekyba naftos produktais	41 487	-
Negamybinių padalinių pardavimai ir paslaugos	7 537	16 620
Parduotos produkcijos savikaina, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos, iš viso	4 225 386	4 880 089

6. Pardavimų ir paskirstymo sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos

Pardavimų ir paskirstymo sąnaudas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Geležinkelio paslaugos	92 871	94 748
Terminalo ir laboratorijos paslaugos	34 697	35 728
Tranzitas ir ekspedijavimo paslaugos	27 398	30 631
Atlyginimai ir socialinis draudimas	15 122	7 847

2002 metinė ataskaita

6. Pardavimų ir paskirstymo sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos (tęsinys)

	2002 m.	2001 m.
Vagonų-cisternų nuoma	8 454	9 031
Remontas ir priežiūra	4 333	3 124
Reklama	558	1 369
Saugojimo ir pylimo paslaugos	401	178
Kitos sąnaudos	12 514	5 899
Pardavimų ir paskirstymo sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos, iš viso	196 348	188 555

7. Bendrosios ir administracinės sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos

Bendrasias ir administracines sąnaudas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Profesinės paslaugos	61 416	82 033
Atlyginimai ir socialinis draudimas	39 725	39 750
Draudimas	23 088	14 945
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	19 675	35 086
Projektavimo ir veiklos konsultavimo paslaugos	9 851	13 436
Priešgaisrinės apsaugos sąnaudos	5 398	5 540
Komunalinės ir ryšių paslaugos	4 472	2 352
Vidinis transportas	2 455	2 440
Medžiagos	2 447	4 409
Prastovų metu patirtos pastovios pridėtinės išlaidos	1 908	2 158
Remontas ir priežiūra	1 193	2 101
Apmokymai	1 021	2 366
Išankstinių apmokėjimų atidėjimų (atstatymas) ir kito trumpalaikio turto nurašymas	(1 018)	(363)
Komandiruotės	894	1 446
Statybos projektų nurašymas	-	9 164
Su Naftos terminalo avarija susijusios pretenzijos	-	5 199
Kitos sąnaudos	26 553	23 238
	199 078	245 300
Atidėjimai iš pirkėjų gautinoms sumoms (atidėjimų atstatymas) ir gautinų sumų nurašymas	(33 442)	14 469
Nekilnojamojo turto mokesčio permoka (1997 m. – 2001 m.)	(31 944)	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos, iš viso	133 692	259 769

2002 metinė ataskaita

7. Bendrosios ir administracinės sąnaudos, neįskaitant nusidėvėjimo ir amortizacijos (tęsinys)

33 442 tūkst. litų atidėjimų iš pirkėjų gautinoms sumoms atstatymas ir gautinų sumų nurašymas, apskaitytas per 2002 m., apima 29 384 tūkst. litų atstatytus atidėjimus iš AB „Ventus - Nafta“ ir UAB „Uotas“ gautinoms sumoms. Šie atidėjimai buvo sudengti su įsipareigojimu už įsigytas UAB „Uotas“ grupės akcijas, dėl to buvo nurašytas prestižas ir apskaitytas finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje (žr. 1-ą pastabą).

Į profesinių paslaugų sąnaudas įtrauktos 48 228 tūkst. litų valdymo mokesčių sąnaudos, patirtos per 2002 m. (53 246 tūkst. litų per 2001 m.), mokėtinos „Williams International Company“ ir „Yukos Finance B.V.“ už suteiktas valdymo paslaugas (žr. 32-ą pastabą).

Paskutinį 2002 m. ketvirtį Įmonė pateikė Mokesčių Inspekcijai prašymą grąžinti permokėtą nekilnojamojo turto mokesį, kuris sudaro 31 944 tūkst. litų. Nekilnojamojo turto mokesčio permoka susikaupė per 1997 m. – 2001 m. Mokestis buvo permokėtas, nes Žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro ir registro valstybinė įmonė laiku nesuteikė Įmonei informacijos apie apmokestinamą Įmonės nekilnojamojo turto bazę (1997 m.), todėl Įmonė mokesčio apskaičiavimui naudojo turto apskaitinę vertę.

Statybinių projektų nurašymo sąnaudas sudaro pradėtų ir nebaigtų vykdyti statybinių projektų kaštai. Įmonės vadovybė sustabdė šių projektų vykdymą dėl Įmonės tikslų pasikeitimo. Kadangi pagal šiuos projektus atlikti darbai negali būti panaudoti kitiems tikslams, jų vertė buvo nurašyta.

8. Nusidėvėjimas ir amortizacija

Pagal turto naudojimo paskirtį nusidėvėjimas ir amortizacija gali būti paskirstyti taip:	2002 m.	2001 m.
Pardavimų savikaina	96 242	111 848
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	11 292	17 532
Pardavimų ir paskirstymo sąnaudos	10 976	5 777
Nusidėvėjimas ir amortizacija, iš viso	118 510	135 157

9. Kitos pajamos

Pagal 1999 m. spalio 29 d. Investicijų sutarties tarp Įmonės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir „Williams International Company“ sąlygas Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigojo priimti tam tikrus Įmonės įsipareigojimus ir nuostolius. 2001 m. spalio ir lapkričio mėn. Įmonė informavo Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie keletą faktų, kurie atitinka kompensavimo sąlygas pagal Investicijų sutartį. Įmonės apskaičiavimais, bendra kompensuotina suma sudarė apie 37 683 tūkst. litų. 20 225 tūkst. litų sudaranti kompensuotinos sumos dalis buvo apskaityta 2001 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje ir užskaityta kaip mokėtinų palūkanų už Vyriausybės suteiktą paskolą sumažinimas. Iš šios sumos 10 551 tūkst. litų sudaro 1999 m. ir 2000 m. Įmonės patirtos sąnaudos ir buvo apskaityti 2001 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje kitų pajamų straipsnyje. Likusią 9 674 tūkst. litų sumą sudaro sąnaudos, kurias Įmonė patyrė 2001 m. Ši suma 2001 m. Įmonės pelno (nuostolio) ataskaitoje buvo apskaityta mažinant atitinkamas sąnaudas.

2002 metinė ataskaita

9. Kitos pajamos (tęsinys)

2002 m. birželio 18 d. buvo pasirašyta atsiskaitymo sutartis tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB „Mažeikių nafta“ ir „Williams International Company“, pagal kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigojo kompensuoti 33 431 tūkst. litų iš bendros pretenzijų sumos, todėl papildoma 13 206 tūkst. litų suma buvo pripažinta kitomis pajamomis 2002 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje.

Detalesnė informacija apie Investicijų sutartį yra pateikta Konstitucinio teismo sprendimo aprašyme, 29-oje pastaboje.

10. Vertybinių popierių pardavimo pajamos

2001 m. kovo mėnesį Įmonė pardavė specialiąsias 10-ies metų trukmės beprocentes Vyriausybės obligacijas, kurias buvo gavusi kaip kompensaciją už lėšas, laikytas AB „Lietuvos akcinis inovacinis bankas“, kuris 1995 m. buvo paskelbtas nemokiu. Iš pradžių šios obligacijos buvo apskaitytos nuline verte, o 2000 m. gruodžio 31 d. buvo perkeltos į pardavimui skirtų vertybinių popierių grupę ir apskaitytos rinkos verte, pripažįstant 5 172 tūkst. litų nerealizuotą pelną kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Atitinkamai 2001 m. Įmonė atstatė realizuotas kitas bendrąsias pajamas ir apskaitė visą 5 504 tūkst. litų sumą, gautą pardavus obligacijas, pelno iš vertybinių popierių pardavimo straipsnyje 2001 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje.

11. Pelno mokestis

	2002 m.	2001 m.
Pelno mokesčio sąnaudos		
Ataskaitinių metų (nuostolis) prieš pelno mokestį ir mažumos dukterinėse įmonėse dalį pagal US GAAP, įskaitant naftos vamzdynuose apskaitos principo pasikeitimo įtaką, susijusių su ankstesniais laikotarpiais	(1 116 696)	(270 263)
Laikinių skirtumų pasikeitimai	321 794	(22 056)
Pastovūs skirtumai	(29 548)	36 473
Perkeltas nuostolis	(183 149)	-
Mokestinis ataskaitinių metų (nuostolis), parodytas pelno mokesčio apskaitoje	(2 599)	(255 846)
Pelno mokestis	3 041	338
Atidėto pelno mokesčio pasikeitimas	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos, įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą (susijusios su Lietuvoje vykdoma veikla)	3 041	338

2002 metinė ataskaita

I I. Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtas pelno mokestis prieš įvertinant realizaciją

Laikini skirtumai	378 735	6 008
Nuostolis, perkeliamas į ateinančius laikotarpius	385 333	538 192
	764 068	544 200
Atidėtas pelno mokestis prieš įvertinant realizaciją	1 146 10	81 630

Atidėto pelno mokesčio komponentai

Atidėto pelno mokesčio turtas:

Nuostolis, perkeliamas į ateinančius laikotarpius	57 800	80 729
Nerealizuotas pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo įtakos JAV doleriais denominuotiems likučiams	44 893	-
Atsargos	992	313
Materialus turtas	6 789	-
Sukauptimai	2 259	1 577
Atidėjimai gautinoms sumoms	5 411	3 382
Kiti	151	39

Atidėto pelno mokesčio turtas prieš įvertinant realizaciją	1 18 295	86 040
Atimti: realizacijos įvertinimą	(1 14 610)	(81 630)
Atidėto pelno mokesčio turtas, grynąja verte	3 685	4 410

Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai:

Nusidėvėjimas	3 685	4 410
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai	3 685	4 410

Atidėtas pelno mokestis, grynąja verte

- -

Atidėto pelno mokesčio realizacijos įvertinimas

Atidėto pelno mokesčio turto realizacijos įvertinimas metų pradžioje	(81 630)	(74 278)
UAB „Uotas“ grupės atidėto pelno mokesčio turto realizacijos įvertinimas šios grupės įsigijimo datai	(11 793)	-
Atidėto pelno mokesčio turto realizacijos įvertinimo pokytis	(21 187)	(7 352)
Atidėto pelno mokesčio turto realizacijos įvertinimas metų pabaigoje	(1 14 610)	(81 630)

I I. Pelno mokestis (tęsinys)

Iki 2002 m. sausio 1 d. standartinis juridinių asmenų pelno mokestis Lietuvoje buvo 24 proc.. Nuo 2002 m. sausio 1 d. pelno mokestis buvo sumažintas iki 15 proc.. Atidėtas pelno mokestis 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2001 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuotas naudojant 15 procentų mokesčio tarifą. Pelno mokestis skaičiuojamas nuo apmokestinamojo pelno (nuostolio), apskaičiuoto pagal Lietuvos mokesčių normatyvinius aktus, atėmus mokesčių lengvatas pelnui, panaudotam investicijoms.

Pagal Lietuvos mokesčių normatyvinius aktus mokestiniai nuostoliai, patirti po 1997 m. sausio 1 d., gali būti 5 metus perkeltami į ateinančius laikotarpius. 2002 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 385 333 tūkst. litų nepanaudoto mokestinio nuostolio, kurį galima perkelti į ateinančius laikotarpius, kaip nurodyta lentelėje žemiau:

Mokestiniai nuostoliai, kurie gali būti perkeltami iki:

2003	28
2004	2 443
2005	140 596
2006	237 068
2007	5 198
Iš viso	385 333

Laikini skirtumai parodo skirtumus tarp mokestinės ir finansinės atskaitomybės, kurie atsiranda dėl skirtingų principų taikymo ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimui, sukauptiems, atidėjimams gautinoms sumoms bei atsargoms, taip pat dėl nerealizuoto pelno dėl valiutos kurso pasikeitimo įtakos JAV doleriais denominuotiems piniginiams likučiams, atsirandančio dėl to, kad funkcinė valiuta mokestinėje atskaitomybėje yra litas. Esant neapibrėžtai situacijai dėl Grupės galimybių realizuoti atidėto pelno mokesčio turtą, 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2001 m. gruodžio 31 d. jam buvo suformuotas realizacijos atidėjimas.

Atskaitomybėje apskaitytas pelno mokestis, priskirtinas laikotarpio veiklos rezultatui, su pelno mokesčiu, apskaičiuotu, pritaikius įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą rezultatui prieš pelno mokestį, gali būti suderintas taip:

	2002 m.	2001 m.
Pelno mokesčio (pajamos), apskaičiuotos taikant atitinkamai 15 proc. ir 24 proc. tarifus	(16 754)	(64 863)
Pelno mokestis nuo gautų dividendų	-	118
Atidėto pelno mokesčio turto realizacijos įvertinimo pokytis	21 187	7 352
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	3 041	-
Įstatyme numatyto pelno mokesčio tarifo pasikeitimas	-	48 978
Pastovūs skirtumai	(4 433)	8 753
Pelno mokesčio sąnaudos, įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą	3 041	338

2002 metinė ataskaita

12. Pinigai ir jų ekvivalentai bei apriboto naudojimo pinigai

Pinigus sudaro:	2002 m.	2001 m.
Pinigai banke	184 204	1 15 721
Pinigai kasoje	216	207
Pinigai, iš viso	184 420	1 15 928
Minus: atidėjimas pinigams „Vneshekonombank“	(10 220)	(10 739)
Minus: atidėjimas pinigams „Litimpeks“ banke	(14 880)	(17 643)
Pinigai, iš viso, grynąja verte	159 320	87 546

10 220 tūkst. litų indėliui, užšaldytam Rusijos banke „Vneshekonombank“, yra padarytas atidėjimas. Šis bankas jau nebeegzistuoja, ir tarp Lietuvos bei Rusijos Vyriausybių vyksta derybos dėl pinigų, laikomų „Vneshekonombank“, grąžinimo. Vadovybė nesitiki, kad šie pinigai bus atgauti, todėl buvo padarytas atidėjimas visai sumai.

„Litimpeks“ bankas jau nebeegzistuoja, todėl įmonė nusprendė padaryti 100 proc. atidėjimą visai 14 880 tūkst. litų, laikytų „Litimpeks“ banke, sumai.

	2002 m.	2001 m.
Apriboto naudojimo pinigai, iš viso	201 232	109 506

Apriboto naudojimo pinigų likutį sudaro 60 186 tūkst. JAV dolerių (199 301 tūkst. litų), gautų iš OAO „Yukos Oil Corporation“ pagal ilgalaikės paskolos sutartį (žr. 25-ą pastabą). Šie pinigai gali būti naudojami tik Naftos perdirbimo įmonės modernizavimui finansuoti.

Likusi apriboto naudojimo 583 tūkst. JAV dolerių (1 931 tūkst. litų) pinigų suma apima akredityvą, išleistą „Nuovo Pignone“ Inc. įmonei, garantuojantį apmokėjimą už modernizacijos įrangą.

13. Iš pirkėjų gautinos sumos, grynąja verte

Iš pirkėjų gautinas sumas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonė	247 184	290 671
Naftos terminalas	11 987	16
Naftotiekis	2 457	1 358
Mažmeninės prekybos tinklo operatorius	2 354	-
Negamybiniai padaliniai	43	927
Iš pirkėjų gautinos sumos prieš atidėjimus	264 025	292 972

2002 metinė ataskaita

13. Iš pirkėjų gautinos sumos, grynąja verte (tesinys)

	2002 m.	2001 m.
Minus: atidėjimai abejotinioms gautinoms sumoms	(56 559)	(91 676)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso, grynąja verte	207 466	201 296

14. Išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis turtas

Išankstinius apmokėjimus ir kitą trumpalaikį turtą sudaro:	2002 m.	2001 m.
Mokesčių permoka	44 764	15 183
Sukauptos pajamos / ateinančių laikotarpių sąnaudos	20 690	14 467
Išankstiniai apmokėjimai	12 163	8 150
Kitas trumpalaikis turtas	3 046	4 912
Išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis turtas, iš viso	80 663	42 712

15. Atsargos

Atsargas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Žaliavos ir atsarginės dalys	1 14 588	132 174
Pagaminta produkcija ir prekės, skirtos perpardavimui	161 418	117 375
Pusfabrikačiai	24 342	26 531
Atsargos, iš viso	300 348	276 080

Pusfabrikačiai apima Naftos perdirbimo įmonėje pagamintus naftos produktus, kurie yra naudojami tolesnei gamybai. Tačiau šie naftos produktai taip pat gali būti parduoti rinkoje kaip pagaminta produkcija.

Naftos perdirbimo įmonė turėjo lėtai judančių atsargų, kurių vertė 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 20 787 tūkst. litų. Jokių atidėjimų lėtai judančioms atsargoms padaryta nebuvo, kadangi dėl savo savybių jos artimiausioje ateityje negali tapti netinkamos ir įmonė jas tikisi panaudoti.

Įmonė yra apdraudusi atsargas AB „Lietuvos draudimas“. Draudimas 94 576 tūkst. JAV dolerių (313 179 tūkst. litų) sumai galioja iki 2005 m. rugpjūčio 29 d. Įmonės bendroji civilinė atsakomybė trečiajam šaliai, apimanti ir produktų atsakomybę, taip pat yra apdrausta AB „Lietuvos draudimas“.

16. Ilgalaikės investicijos

Ilgalaikės investicijas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Investicijos į susijusias įmones	3 417	4 295
Investicijos į kitas įmones	1 827	2 293
Investicijos, skirtos pardavimui	249	-
Ilgalaikės investicijos, iš viso	5 493	6 588

Investicijas į susijusias įmones 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2001 m. gruodžio 31 d. sudaro investicija į UAB „Naftelf“, kurioje AB „Mažeikių nafta“ priklauso 34 proc. akcijų. UAB „Naftelf“ yra bendra įmonė su Prancūzijos kompanija „Corelf“. Įmonė užsiima aviacinio kuro pardavimu ir aviacinio kuro saugojimo talpų statyba.

Investicijas į kitas įmones sudaro akcijos įmonėse, kuriose įmonė turi mažiau nei 20 proc. akcijų.

17. Ilgalaikis materialus turtas, grynąja verte

Turtas, kurio įsigijimo vertė 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 17 382 tūkst. litų, o sukauptas nusidėvėjimas sudarė 5 232 tūkst. litų, buvo įsigytas pagal finansinės išperkamosios nuomos sutartis ir yra apskaitytas pastatų, mašinų ir įrengimų bei kito ilgalaikio materialaus turto sąskaitose. Atitinkami susiję įsipareigojimai, kurių bendra suma 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 3 970 tūkst. litų, yra apskaityti ilgalaikės išperkamosios nuomos bei ilgalaikės išperkamosios nuomos einamųjų metų dalies straipsniuose konsoliduotame balanse. Turtas, įsigytas pagal išperkamosios nuomos sutartis, yra nudėvimas per tą patį laikotarpį, kaip ir įmonei priklausantis atitinkamos grupės turtas. Šio turto nusidėvėjimo sąnaudos per metus, pasibaigusius 2002 m. gruodžio 31 d., sudarė 1 357 tūkst. litų.

2002 metais įmonė pakeitė vamzdinių, kurių bendra įsigijimo vertė 1 97 071 tūkst. litų, klasifikavimą, perkeldama juos balanse iš kito materialaus turto straipsnio į mašinų ir įrengimų straipsnį. Palyginamieji skaičiai buvo atitinkamai pakeisti.

2002 m. gruodžio 31 d. įmonė nebuvo įkeitusi savo ilgalaikio materialaus turto. Dukterinės įmonės turėjo įkeisto ilgalaikio materialaus turto, kurio bendra likutinė vertė 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 40 348 tūkst. litų.

2002 m. gruodžio 31 d. įmonė turėjo nenaudojamo ilgalaikio materialaus turto, kurio likutinė vertė buvo 6 721 tūkst. litų. Tikimasi, kad šis turtas bus pradėtas naudoti įgyvendinus Naftos perdirbimo įmonės modernizavimo planą.

Įmonė yra apdraudusi visą savo materialų turta.

18. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialų turtą

Nebaigtą statybą sudaro:

Projektai	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonė:		
Modernizavimo programa	192 517	99 516
Nauja statyba	86	3 142
Kita	27 967	19 796
Naftos perdirbimo įmonė, iš viso	220 570	122 454
Naftos terminalas:		
Rezervuarai	18 719	22 594
Nauja statyba	2 911	3 515
Kita	13 696	16 403
Naftos terminalas, iš viso	35 326	42 512
Naftotiekis	1 080	440
Mažmeninės prekybos tinklo operatorius	1 098	-
Iš viso	258 074	165 406

Naftos perdirbimo įmonės projektai

1999 m. pabaigoje Įmonė pradėjo vykdyti modernizavimo programą, siekdama padidinti gamybos pajėgumus bei naftos perdirbimo efektyvumą. Be to, didžiąją dalį kitų projektų sudaro su modernizavimo projektais susiję montuoti inžineriniai įrenginiai ir išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialų turtą. 2001 m. gruodžio 31 d. kai kurių nebaigtos statybos projektų, kurių likutinė vertė sudarė 45 195 tūkst. litų, įgyvendinimas buvo sustabdytas, kol bus gautas reikalingas finansavimas. 2002 m. birželio mėn. Įmonė gavo papildomą finansavimą iš OAO „Yukos Oil Corporation“ (žr. 25-ą pastabą) ir planuoja tęsti sustabdytus projektus, kai tik bus pasirengęs projektus vykdydantis personalas. Bendra sustabdytų projektų balansinė vertė 2002 m. gruodžio 31 d. sudarė 64 418 tūkst. litų.

Naftos perdirbimo įmonės nebaigtos statybos likutis 2002 m. gruodžio 31 d. apima 7 938 tūkst. litų išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį materialų turtą ir 14 131 tūkst. litų kapitalizuotų palūkanų.

Mazuto, kuriame esantis sieros kiekis viršija 1 proc., naudojimas Lietuvoje nuo 2004 m. sausio 1 d. yra ribojamas. Tam, kad Įmonė galėtų gaminti šį reikalavimą atitinkantį mazutą, Įmonei gali reikėti papildomų investicijų. Įmonė iškėlė klausimą dėl sumų, reikalingų

18. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialų turtą (tęsinys)

tokiai investicijai, kompensavimo pagal Investicijų sutarties, pasirašytos tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB „Mažeikių nafta“ ir „Williams International Company“, nuostatas. Detalesnė informacija apie Investicijų sutartį yra pateikta Konstitucinio teismo sprendimo aprašyme, 29-oje pastaboje.

Naftos terminalo projektai

18 719 tūkst. litų likutį 2002 m. gruodžio 31 d. sudaro patirti projektavimo darbų ir medžiagų įsigijimo kaštai naujų rezervuarų statybai. Rezervuarai bus naudojami neperdirbtos naftos ir naftos produktų saugojimui.

Įmonė planuoja tiesti naują produktotiekį, siekdama padidinti naftos produktų perdavimo pajėgumus. Naujasis produktotiekis apjungs Naftos perdirbimo įmonę su AB „Klaipėdos nafta“. 2 911 tūkst. litų likutis parodo patirtas produktotiekio statybos projektavimo darbų išlaidas.

Naftos terminalo nebaigtos statybos likutis 2002 m. gruodžio 31 d. apima 15 tūkst. litų įmonės sumokėtų išankstinių apmokėjimų ir 2 229 tūkst. litų kapitalizuotų palūkanų.

Grupė peržiūri nebaigtos statybos apskaitinę vertę periodiškai ir kai yra pastebima vertės sumažėjimo galimybė. Jei turto vertė yra sumažėjusi, vertės sumažėjimo suma yra pripažįstama sąnaudomis.

19. Ilgalaikis nematerialus turtas, grynąja verte

Ilgalaikį nematerialų turtą sudaro:	2002 m.	2001 m.
Patentai ir licencijos	22 644	25 967
Kompiuterinė programinė įranga	19 622	16 798
Ilgalaikio nematerialaus turto įsigijimo vertė, iš viso	42 266	42 765
Minus: sukaupta amortizacija	(27 530)	(33 370)
Ilgalaikis nematerialus turtas, iš viso, grynąja verte	14 736	9 395

Didžiąją kompiuterinės programinės įrangos dalį sudaro įsigyta standartinė kompiuterinė programinė įranga. Patentus ir licencijas sudaro įsigyti patentai ir išlaidos gamybos technologijai, kuria naudojasi Naftos perdirbimo įmonė, kurios atitinka FAS Nr. 142 kriterijus.

20. Po vienerių metų gautinos sumos, grynąja verte

	2002 m.	2001 m.
Po vienerių metų gautinas sumas sudaro:		
AB „Ventus - Nafta“*	-	15 446
SP UAB „Mažeikių vandenys“	6 328	5 893
AB „Lifosa“	2 096	629
Kita	1 145	700
Po vienerių metų gautinos sumos, iš viso	9 569	22 668
Minus: atidėjimai abejotinoms po vienerių metų gautinoms sumoms	(7 361)	(18 397)
Po vienerių metų gautinos sumos, iš viso, grynąja verte	2 208	4 271

* Kaip aprašyta I-oje pastaboje, 2002 m. Įmonė įsigijo UAB „Uotas“ grupę, į kurią įeina ir AB „Ventus - Nafta“, ir visi reikšmingi tarpįmoniniai likučiai 2002 m. gruodžio 31 d. konsoliduotame balanse buvo eliminuoti.

21. Trumpalaikės paskolos

2002 m. gruodžio 31 d. trumpalaikės Grupės paskolas sudaro:

Paskolos suteikėjas	Paskirtis	Palūkanų norma	Paskolos suma (tūkst.)	Likutis (tūkst. litų)	Skolos grąžinimo data
AB bankas „Snoras“	Overdraftas apyvartiniam kapitalui	9,29 proc. - 10,29 proc.	LTL 500	450	03/03
„Vereins-und Westbank“ AG	Naftos įsigijimui ir naftos produktų eksporto „BP Oil International“ Limited finansavimui	1 mėn. LIBOR + 1,95 proc.	USD 20 000	50 016	04/03
Trumpalaikės paskolos, iš viso				50 466	

2002 m. gegužės 9 d. Įmonė pasirašė kredito limito sutartį su „Vereins-und Westbank“ AG maksimaliai 20 000 tūkst. JAV dolerių sumai. Įmonė gali naudoti šį kredito limitą iki 2003 m. balandžio 15 d. 2002 m. lapkričio 18 d. Įmonė pasirašė depozito užstatymo sutartį, pagal kurią užstatė 25,000 tūkst. JAV dolerių depozitą už šį kreditą.

Per 2002 metus paskolų, aprašytų aukščiau pateiktoje lentelėje, palūkanų svertinis vidurkis buvo 2,68 proc.

22. Prekybos skolos

Prekybos skolas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonė	420 774	317 551
Naftos terminalas	2 414	9 800
Mažmeninės prekybos tinklo operatorius	2 023	446
Naftotiekis	642	-
Negamybiniai padaliniai	149	370
Prekybos skolos, iš viso	426 002	328 167

23. Avansu gautos sumos

Avansu gautos sumas sudaro:	2002 m.	2001 m.
Naftos perdirbimo įmonė	11 100	4 197
Naftotiekis	2 487	3 292
Mažmeninės prekybos tinklo operatorius	381	-
Naftos terminalas	76	-
Negamybiniai padaliniai	13	18
Avansu gautos sumos, iš viso	14 057	7 507

24. Sukaupti ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai

Sukaupus ir kitus trumpalaikius įsipareigojimus sudaro:	2002 m.	2001 m.
Mokėtini mokesčiai	104 223	6 166
Sukauptos Naftos terminalo rangovų pretenzijos	14 020	16 120
Atlyginimai ir socialinis draudimas	9 961	8 199
Sukauptos atostogų išmokos	5 993	5 058
Sukauptas valdymo mokestis	3 977	-
Sukaupti profesinių paslaugų mokesčiai	503	200
Kitos sukauptos sąnaudos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	10 429	9 043
Sukaupti ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai, iš viso	149 106	44 786

2002 metinė ataskaita

25. Ilgalaikės paskolos

2002 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikių paskolų likutį sudarė:

Paskolos suteikėjas	Tikslas	Grąžinimo grafikas	Palūkanų norma (proc.)	Sutarties suma (tūkst.)	Likutis (tūkst. litų)	Skolos grąžinimo data
„Neon Corporation“	Apyvartiniam kapitalui	Grąžinimo diena	12	USD 63	6687	06/03
AB bankas „Snoras“	Apyvartiniam kapitalui	Kas mėnesį	9,99	USD 8 000	-	05/04
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	A) Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 1,75	USD 1 277	1 057	06/04
	B) Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 1,875	USD 1 473	1 219	06/04
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 1,25	USD 406	448	09/04
„Karina International“ Ltd.	Investicijoms į degalines	Kas mėnesį	9	USD 400	1 162	05/05
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Naftos terminalo vamzdynui	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+0,875	USD 4 294	5 196	06/06
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+0,875	USD 7 235	10 482	06/06
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 0,875	USD 2 444	4 046	09/06
„Yukos International UK B.V.“	Apyvartiniam kapitalui	*	10	USD 75 000	248 355	10/06
„OAO „Yukos Oil Corporation“	Investicinė programa	*	10	USD 75 000	248 355	10/06
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Pagrindiniam vamzdynui	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 0,875	USD 11 855	16 639	12/06
„Kreditanstalt für Wiederaufbau“	Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR+ 0,875	USD 17 395	23 748	12/06
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Apyvartiniam kapitalui	*	10	USD 323 928	956 754	02/07
AB bankas „Hansa-LTB“	Investicijoms į degalines	Kas mėnesį	5,35	USD 4 000	10 633	07/07
AB bankas „Snoras“	Investicijoms į degalines	Kas mėnesį	7,00	USD 6 411	4 077	05/08
„Bank of Tokyo Mitsubishi“	Investicijoms į Naftos terminalą	Kas pusmetį	6 mėnesių LIBOR + 2	USD 50 000	113 285	01/09
Minus: ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis					(37 839)	

Ilgalaikės paskolos, iš viso**1 608 304**

* Pusė paskolos sumos turi būti grąžinta likus metams iki paskolos grąžinimo dienos; kita dalis – paskolos grąžinimo diena.

25. Ilgalaikės paskolos (tęsinys)

2002 m. gruodžio 31 d. USD LIBOR buvo:
 – 6 mėnesių LIBOR – 1,38000 proc.
 – 12 mėnesių LIBOR – 1,44938 proc.

2002 m. bendros palūkanų išlaidos už ilgalaikį finansavimą sudarė 44 552 tūkst. JAV dolerių (1 62 002 tūkst. litų). 4 361 tūkst. JAV dolerių (1 6 408 tūkst. litų) iš šios sumos buvo kapitalizuota.

2002 m. Įmonė gavo naują ilgalaikę 75 000 tūkst. JAV dolerių paskolą iš OAO „Yukos Oil Corporation“ gamyklos modernizavimui.

2002 m., pagal akcijų pirkimo sutartį su „Williams International Company“, „Yukos International UK B.V.“ tokiomis pačiomis sąlygomis refinansavo 75 000 tūkst. JAV dolerių (248 355 tūkst. litų 2002 m. gruodžio 31 d.) paskolą, kurią „Williams International Company“ buvo suteikusi Įmonei 1999 m.

Kaip aprašyta 1-oje pastaboje, 2002 metais Įmonė įsigijo UAB „Uotas“ grupę. 2002 m. gruodžio 31 d. ilgalaikių paskolų likutis apima 1 6 559 tūkst. litų UAB „Uotas“ grupės paskolas, gautas iš AB bankas „Snoras“, AB bankas „Hansa-LTB“, „Neon Corporation“ ir „Karina International“ Ltd.

Pagal 1997 m. gegužės 5 d. pasirašytą paskolos sutartį „Karina International“ Ltd. (JAV) suteikė UAB „Uotas“, Įmonės dukterinei įmonei, 400 tūkst. JAV dolerių paskolą dvejų metų laikotarpiui. Pagal šią sutartį, likus vienam mėnesiui iki paskolos grąžinimo datos, „Karina International“ Ltd. arba asmuo/įmonė, įgalioti paskolos suteikėjo, turi teisę paskolą arba jos dalį konvertuoti į UAB „Uotas“ akcijas. Jei šia teise būtų pasinaudota, Įmonės akcijų dalis UAB „Uotas“ sumažėtų. UAB „Uotas“ ir „Karina International“ Ltd. pratęsė paskolos grąžinimo terminą iki 2005 m. gegužės 31 d.

Visos „Kreditanstalt fur Wiederaufbau“ ir „Bank of Tokyo Mitsubishi“ suteiktos paskolos investicijoms Naftos terminale, OAO „Yukos Oil Corporation“ paskola modernizacijai finansuoti, AB bankas „Hansa-LTB“ paskola ir „Yukos International UK B.V.“ paskola apyvartiniam kapitalui yra garantuotos Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Negrąžintos ilgalaikės paskolos 2002 m. gruodžio 31 d. buvo apribotos keliomis sutarčių sąlygomis, tokiomis kaip tikslinis paskolos panaudojimas ir apribota galimybė užstatyti, įkeisti ar parduoti turtą, kurio pirkimas buvo finansuotas iš paskolos, per sutarties galiojimo laikotarpį be paskolos teikėjo išankstinio sutikimo. Vadovybės nuomone, Grupė vykdė šias sutarčių sąlygas.

Paskolų grąžinimo grafikas:

	2003	2004	2005	2006	2007	Metai Vėliau
Grąžintina ilgalaikių paskolų dalis	37 839	37 173	728 312	760 064	56 255	26 500

2002 metinė ataskaita

25. Ilgalaikės paskolos (tęsinys)

Į 2005 m., 2006 m. ir 2007 m. grąžintinas sumas yra atitinkamai įtrauktos 728 312 tūkst. litų, 760 064 tūkst. litų ir 56 255 tūkst. litų paskolos, grąžintinos „Yukos International UK B.V.“, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir OAO „Yukos Oil Corporation“. Paskolų sutartyse numatyta galimybė pratęsti grąžinimo terminus atitinkamai iki 2011 m., 2012 m. ir 2013 m.

26. Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimai

2002 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo finansinės išperkamosios nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialaus turto, kurio įsigijimo vertė lygi 17 382 tūkst. litų. Ilgalaikės išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas, kurį didžiąja dalimi sudaro pastatai bei mašinos ir įrenginiai, balanse apskaitomas kaip kitas ilgalaikis materialus turtas.

2002 m. gruodžio 31 d. ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimas sudarė 4 643 tūkst. litų, iš kurių 1 467 tūkst. litų yra grąžintini per vienerius metus.

Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimai (pagrindinė suma ir palūkanos) turi būti dengiami taip:

	Suma
2003 m.	1 757
2004 m.	1 126
2005 m.	985
2006 m.	751
2007 m.	24
Ilgalaikė išperkamoji nuoma, iš viso	4 643
Minus: palūkanos	(673)
Minus: ilgalaikės išperkamosios nuomos einamųjų metų dalis	(1 467)
Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimai balanse, atėmus einamųjų metų dalį	2 503

27. Subsidijos

Subsidijos apima Lietuvos Respublikos Vyriausybės suteiktas lėšas už daugiabučių namų Rusijos piliečiams statybas Vsevolžske, Sankt Peterburge. Iki 1998 m. gruodžio 31 d. šie statybos darbai buvo užbaigti ir pastatai, kurių likutinė vertė 19 851 tūkst. litų, buvo įtraukti į 2001 m. gruodžio 31 d. balansą kaip ilgalaikis materialus turtas (16 434 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.). Lietuvos Respublikos Vyriausybė visiškai finansavo šių daugiabučių namų statybas įgyvendindama susitarimą, pagal kurį Rusijos piliečiai (buvę Naftos perdirbimo įmonės darbuotojai) gali išvykti iš Lietuvos atgal į Rusiją. Šių pastatų nuosavybė iš įmonės bus perimta, o subsidijos bus eliminuotos perdavus ilgalaikį materialų turtą.

27. Subsidijos (tęsinys)

Likusią 103 tūkst. litų subsidijų sumą 2002 m. gruodžio 31 d. (155 tūkst. litų 2001 m. gruodžio 31 d.) sudarė lėšos, gautos pramonės įmonių poveikio oro kokybei vertinimui finansuoti bei subsidija eksporto draudimui.

28. Akcininkų nuosavybė

Dalis naujos akcijų emisijos pasirašymo kainos 1999 metais buvo apmokėta „Williams International Company“ išleidžiant 75 000 tūkst. JAV dolerių (300 000 tūkst. litų) vertės garantuotą vekselį, už kurį nemokamos palūkanos ir kuris turi būti apmokėtas Įmonei 2002 m. Tačiau pagal Investicijų sutartį, pasirašytą tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB „Mažeikių nafta“ ir „Williams International Company“, pasibaigus 2001 metams „Williams International Company“ turėjo būti kompensuotas skirtumas tarp faktinių sukauptų Įmonės pajamų prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (PPPMNA) ir 421 486 tūkst. JAV dolerių sumos, kurią numatė Investicijų sutartis (PPPMNA trūkumas), tačiau ne daugiau kaip 75 000 tūkst. JAV dolerių. Kadangi PPPMNA kompensacija buvo lygi akcininko vekselio sumai, 2001 m. gruodžio 31 d. visa akcininko vekselio suma buvo tiesiogiai nurašyta į sukaupto nuostolio straipsnį akcininkų nuosavybėje.

29. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Pretenzijos

1998 m. Įmonė iš „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc., Naftos terminalo projektavimo, tiekimo, statybos ir projekto valdymo rangovo, gavo pradines pretenzijas 20 620 tūkst. JAV dolerių (68 280 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) sumai. Įmonės vadovybė atmetė šias pretenzijas ir nurodė savo teisininkams ginti nuo jų Įmonę ir pateikti kontrapretenzijas „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. Šio ginčo pradžioje Įmonė pripažino 4 030 tūkst. JAV dolerių (13 345 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) sukauptą įsipareigojimą, kuris buvo atspindėtas 2002 m. finansinėje atskaitomybėje ir kapitalizavo šiuos kaštus nebaigtos statybos sąskaitoje. Įmonė nemano, kad „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. pretenzijos yra pagrįstos, tačiau vis dar apskaito šį įsipareigojimą. Įmonė mano, kad dėl pavėluoto statybos darbų atlikimo yra kalta „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. ir todėl jai kompensacija nepriklauso. Be to, ji yra atsakinga už žalą, kurią patyrė Naftos terminalas, t. y. prarastas pajamas ir 18 500 tūkst. JAV dolerių nuostolį, kurį Įmonė patyrė patenkindama iš „PPS Pipeline Systems“ (anksčiau – „Preussag Wasser & Rohrtechnik“ GmbH) gautą pretenziją. Todėl į 2002 m. finansinę atskaitomybę nebuvo įtraukti papildomi įsipareigojimai, kurie gali atsirasti dėl šio neapibrėžtumo.

2000 m. kovo mėn. Įmonė pradėjo bylinėjimąsi su „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc., reikalaujama kompensuoti Įmonės patirtus nuostolius, apytikriai lygius 1 13 862 tūkst. JAV dolerių (377 039 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) sumai, dėl netinkamo šio rangovo įsipareigojimų vykdymo Naftos terminalui. Savo ruožtu kompanija „Fluor Daniel Intercontinental“ Inc. arbitraže iškėlė Įmonei atsakomąją pretenziją, kurios vertė apytikriai lygi 17 269 tūkst. JAV dolerių (57 184 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.). Šios finansinės atskaitomybės išleidimo metu šio proceso baigtis buvo neaiški.

29. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

1999 m. liepos 22 d. Įmonė gavo pretenziją iš AS „Rietumu Banka“, kurios bendra suma yra 1 250 tūkst. JAV dolerių (4 139 tūkst. litų 2002 m. gruodžio 31 d.), susijusią su neįvykdytais naftos produktų pardavimais įmonei „Thornleigh Trust“ Ltd. pagal sutartį, pasirašytą 1998 m. kovo 23 d. su AS „Rietumu Banka“ ir „Thornleigh Trust“ Ltd. Įmonė užskaitė 1 250 tūkst. JAV dolerių avansą, gautą iš „Thornleigh Trust“ Ltd., kaip ankstesnės skolos padengimą, ir neišsiuntė produkcijos. Vadovybė negali numatyti šios pretenzijos baigties, todėl pretenzijos sumai 2002 m. gruodžio 31 d. finansinėje atskaitomybėje nebuvo padaryta jokių atidėjimų.

Remiantis UAB „Klevo lapas“ pateikta pretenzija, 2000 m. Lietuvos Konkurencijos taryba nubaudė Įmonę 100 tūkst. litų bauda už Lietuvos konkurencijos įstatymo nesilaikymą. Įmonė sumokėjo paskirtą baudą bei užginčijo Konkurencijos tarybos sprendimą. Ginčas su Konkurencijos taryba šios atskaitomybės išleidimo datai dar nebuvo išspręstas. Jei Lietuvos Konkurencijos tarybos sprendimas, kad Įmonė pažeidė Konkurencijos įstatymą, nebus pakeistas, Įmonės klientai, kurių veikla buvo įtakota Įmonės taikytos kainų politikos, gali pareikalauti, kad Įmonė padengtų jų patirtus nuostolius. 2002 m. gruodžio 31 d. bendra UAB „Klevo lapas“ pretenzijų suma Įmonei sudarė 8 241 tūkst. litų. UAB „Klevo lapas“ mokėtinos sumos Įmonei 2002 m. gruodžio 31 d. sudarė 5 298 tūkst. litų, kurioms Įmonė šioje finansinėje atskaitomybėje padarė 100 proc. atidėjimą. Įmonės vadovybė negali numatyti bendros galimos pretenzijų dėl Konkurencijos tarybos sprendimo sumos bei jų baigties, įskaitant ir pretenziją iš UAB „Klevo lapas“, todėl šioms galimoms pretenzijoms 2002 m. finansinėje atskaitomybėje nebuvo padarytas joks atidėjimas.

Be to, 2001 m. Įmonė gavo iš Konkurencijos tarybos pranešimą, nurodantį, kad Įmonė pažeidė Konkurencijos įstatymo straipsnį, kuris draudžia vertikalius susitarimus, ribojančius konkurenciją. Konkurencijos taryba siūlė nubausti Įmonę 100 tūkst. litų bauda už aukščiau minėto straipsnio pažeidimą. Bauda buvo paskirta. Įmonė šią baudą sumokėjo, bet užginčijo ją ir iki šios atskaitomybės išleidimo datos šios bylos baigtis buvo neaiški.

2000 m. birželio mėnesį grupė fizinių asmenų pateikė Įmonei reikalavimą sumokėti 9 808 tūkst. litų sumą, susijusią su šių asmenų išrastu ir užpatentuotu gamybos proceso patobulinimu, vėliau įdiegtu Naftos perdirbimo įmonėje. 1994 m. rugsėjį Įmonė bei šių fizinių asmenų grupė pasirašė tris sutartis, kurios numato, kad 25 proc. papildomų pajamų, gautų gamybos proceso patobulinimo dėka, turi būti sumokami išradimo autoriams. Sutartys numato, kad atlyginimas už autorines teises mokamas visą patento galiojimo laikotarpį. Pagal šiuo metu galiojančius Lietuvos Respublikos įstatymus patentas galioja 20 metų. Už 1995 m. Įmonė jau sumokėjo 1 153 tūkst. litų. Reikalaujama 9 808 tūkst. litų suma yra susijusi su 1996-1998 m. 2001 m. balandžio 10 d. Įmonė gavo dar vieną laišką iš aukščiau minėtos žmonių grupės, kuriame suma buvo padidinta iki 14 000 tūkst. litų ir apima laikotarpį nuo 1996 m. iki 2001 m. Įmonės vadovybė nemano, kad įdiegtas išradimas pagerino gamybos proceso efektyvumą bei ruošiasi atmesti pateiktą mokėjimo reikalavimą. Šioje finansinėje atskaitomybėje nebuvo sukauptas joks rezervas ginčijamam įsipareigojimui padengti. Jei šis neapibrėžtumas išsispręstų Įmonės nenaudai, Įmonė galėtų iškelti klausimą dėl nuostolio, patirto tenkinant šią pretenziją, kompensavimo pagal Investicijų sutarties, pasirašytos tarp OAO „Yukos Oil Corporation“, „Yukos Finance B.V.“, „Williams International Company“, Įmonės bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės, nuostatas, jeigu šis neapibrėžtumas išsispręstų Įmonės nenaudai (taip pat žr. žemiau aprašytą Konstitucinio teismo sprendimą).

2002 m. Įmonė gavo 1 602 tūkst. JAV dolerių (5 305 tūkst. litų 2002 m. gruodžio 31 d.) pretenziją iš OAO naftos įmonės „YUKOS“, reikalaujančią padengti nuostolius, atsiradusius dėl nepakrauto „YUKOS“ tanklaivio po nelaimingo atsitikimo naftos

29. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

terminale. Įmonės vadovybės nuomone, Įmonė nėra įsipareigojusi kompensuoti šių nuostolių, kadangi šiuo atveju taikomos force majeure aplinkybės. Dėl šios priežasties šiam neapibrėžtumui 2002 m. konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje nebuvo padarytas joks atidėjimas.

2002 m. Įmonė atsisakė apmokėti kelias sąskaitas, gautas iš AB „Lietuvos geležinkeliai“, kadangi Įmonė nusprendė, kad geležinkelio tarifai buvo apskaičiuoti neteisingai. Šiuo metu byla yra svarstoma arbitražiniame teisme. 2002 m. gruodžio 31 d. visa pretenzijos bei palūkanų suma sudarė 4 409 tūkst. litų. Įmonės vadovybė mano, kad Įmonė turės sumokėti 3 335 tūkst. litų, todėl ši įsipareigojimų suma buvo sukaupta 2002 m. konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje. Šios finansinės atskaitomybės išleidimo metu šio proceso baigtis buvo neaiški, todėl 2002 m. konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje šiam neapibrėžtumui nebuvo padarytas joks papildomas atidėjimas.

Įmonė dalyvauja ir kitose aukščiau nepaminėtose bylose, kuriose jai yra pateikti ieškiniai, susiję su Įmonės įprastine veikla. Vadovybės nuomone, šių bylų baigtis neturės reikšmingos neigiamos įtakos Įmonės veiklai.

Smulkiųjų akcininkų reikalavimai

Per metus, pasibaigusius 2002 m. gruodžio 31 d., skirtingos smulkiųjų akcininkų grupės pateikė eilę ieškinių teismui, reikalaujančių:

- Pripažinti, kad Investicijų sutartis, pasirašyta 1999 m. spalio 29 d. tarp Įmonės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei „Williams International Company“, yra negaliojanti. Tuo atveju, jei ši pretenzija bus patenkinta, galėtų būti taikoma restitucija. Šios finansinės atskaitomybės išleidimo datai teismas nepriėmė jokių sprendimų dėl šių pretenzijų. Kadangi „Williams International Company“ priklausiusios akcijos buvo parduotos „Yukos Finance B.V.“, perduodant ir visas susijusias teises ir įsipareigojimus, teismas svarsto galimybę įtraukti į bylos nagrinėjimą ir „Yukos Finance B.V.“.
- Pripažinti, kad per akcininkų susirinkimą, kuris įvyko 2002 m. balandžio 30 d., priimti sprendimai yra negaliojantys, nes buvo pažeistas Akcinių bendrovių įstatymas. Priimti sprendimai apima Įmonės akcinio kapitalo padidinimą. Pirmos instancijos teismas patenkino ieškinį, tačiau Įmonė apskundė teismo sprendimą ir apeliacija buvo patenkinta. Smulkieji akcininkai neapskundė šio sprendimo.
- Pripažinti, kad per akcininkų susirinkimą, kuris įvyko 2002 m. birželio 19 d., priimti sprendimai yra negaliojantys, nes buvo pažeistas Akcinių bendrovių įstatymas. Priimti sprendimai apima Investicijų sutarties tarp Įmonės, OAO „Yukos Oil Corporation“, „Yukos Finance B.V.“ ir „Williams International Company“ patvirtinimą. Pirmos instancijos teismas atidėjo šių pretenzijų tyrimą bei kreipėsi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl tam tikrų Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo įstatymo nuostatų (žr. pastraipą „Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimas“ žemiau).
- Pripažinti, kad per akcininkų susirinkimą, kuris įvyko 2002 m. rugsėjo 21 d., priimti sprendimai yra negaliojantys, nes buvo

29. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

pažeistas Vertybinių popierių rinkos įstatymas. Šios finansinės atskaitomybės išleidimo datai teismas nepriėmė jokio sprendimo dėl šio ieškinio.

Galutinė bylų baigtis šios finansinės atskaitomybės išleidimo dieną nebuvo žinoma. Vadovybė mano, kad smulkiųjų akcininkų ieškiniai yra nepagrįsti.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimas

2000 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas nustatė, kad Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo įstatymo kai kurios nuostatos, suteikios Vyriausybei teisę valstybės vardu priiimti esminius turtinius įsipareigojimus strateginiam investuotojui ir (ar) AB „Mažeikių nafta“, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Konstitucinis Teismas konstatavo, jog įstatymo nuostata dėl nuostolių atlyginimo strateginiam investuotojui ir AB „Mažeikių nafta“ buvo suformuluota taip, kad valstybei tektų pareiga iš biudžeto atlyginti net ir tuos nuostolius, dėl kurių susidarymo kaltas pats strateginis investuotojas „Williams International Company“ ir (ar) AB „Mažeikių nafta“, o tai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Konstitucinis Teismas taip pat nutarė, jog įstatymo nuostata, pagal kurią valstybė bei strateginis investuotojas turi pirmumo teisę įsigyti kitų akcininkų, kuriems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 1 proc. AB „Mažeikių nafta“ akcijų, parduodamas ar kitaip perleidžiamas šios bendrovės akcijos, ta apimtimi, kuria ribojama akcininkų teisė kitaip perleisti akcijas, prieštarauja Konstitucijos nuostatai, ginančiai nuosavybės teisę.

Pagal Investicijų sutartį, kurią 1999 m. spalio 29 d. pasirašė Įmonė, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir „Williams International Company“ (nuo 2002 m. rugsėjo 19 d. – „Yukos Finance B.V.“) (žr. 1-ą pastabą), Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigojo, kad ekonominės Įmonės veiklos sąlygos, t.y. įstatymai ir kiti Lietuvos Respublikos teisiniai aktai, nesikeis taip, kad nepalankiai veiktų arba stabdytų Įmonės Vadovybės planų įgyvendinimą, tol, kol galios bent viena iš šių sutarčių: Valdymo sutartis, Akcininkų sutartis ir Finansavimo sutartis (tokie Vadovybės planai ir sutartys yra aprašyti šalių pasirašytuose sutarčių dokumentuose). Strateginis investuotojas ir/arba Įmonė gali reikalauti kompensacijos iš Vyriausybės už nuostolius, patirtus dėl Vyriausybės nesugebėjimo įgyvendinti šiuos įsipareigojimus. Be to, pagal Investicijų sutarties sąlygas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigoja apsaugoti Įmonę nuo tam tikrų įsipareigojimų ir nuostolių, jeigu tokių bus, atsirandančių dėl neapibrėžtumų, kurie egzistavo sutarties pasirašymo metu. 2002 m. Įmonė gavo kompensacijas už kelis tokio pobūdžio nuostolių atvejus (žr. 9-ą pastabą) ir iškelė papildomų investicijų, kurių reikia naftos perdirbimo įmonei dėl pasikeitusių produkto specifikacijų reikalavimų, kompensavimo klausimą (žr. 18-ą pastabą). Be to, 1999 m. ir 2000 m. Įmonė gavo 140 000 tūkst. litų kompensaciją už žaliavos tiekimo pertraukimą. Įmonės vadovybė mano, kad neapibrėžtumas, susijęs su Konstitucinio Teismo sprendimu, gali turėti tam tikros neigiamos įtakos Lietuvos Respublikos Vyriausybei vykdamam įsipareigojimus pagal Investicijų sutarties sąlygas, tačiau jau gautai kompensacijų sumai joks atidėjimas nebuvo padarytas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė šiuo metu ieško būdų esamai situacijai išspręsti bei priemonių Investicijų sutarties nuostatoms įgyvendinti. Gali būti reikalingi tam tikri įstatymų pakeitimai. Šis klausimas konsoliduotos finansinės atskaitomybės išleidimo dieną nebuvo išspręstas.

29. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

Pirkimo įsipareigojimai

1999 m. birželio 10 d. Įmonė pasirašė sutartį su „UOP Limited“ dėl alkilimo ir izomerizacijos procesų įrangos instaliavimo. Pagal šią sutartį Įmonė įsipareigojo įsigyti licencijas šios įrangos eksploatavimui. 2002 m. gruodžio 31 d. Įmonė už šias licencijas sumokėjo 1 502 tūkst. JAV dolerių (4 974 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) ir apskaitė šią sumą 2002 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio nematerialaus turto sąskaitoje. Likusi licencijų pirkimo įsipareigojimo suma 2002 m. gruodžio 31 d. yra 1 502 tūkst. JAV dolerių (4 974 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.).

Be aukščiau minėtų pirkimo įsipareigojimų, pagal modernizacijos programą, Įmonė yra pasirašiusi kelias sutartis su įvairiais tiekėjais, pagal kurias Įmonės materialaus turto pirkimo įsipareigojimai 2002 m. gruodžio 31 d. sudarė 15 843 tūkst. JAV dolerių (52 462 tūkst. litų 2002 m. gruodžio 31 d.).

Kiti įsipareigojimai

Įmonė ir OAO „Yukos Oil Corporation“ pasirašė naftos tiekimo sutartį, pagal kurią numatytas metinis 4,800 tūkst. metrinių tonų naftos tiekimas. Sutartis galioja iki 2012 m. birželio 30 d.

Be to, pagal 2002 m. birželio mėn. pasirašytą sutartį su OAO naftos įmone „YUKOS“ Įmonė įsipareigojo priimti kasmet po 4 000 tūkst. metrinių tonų naftos iš OAO naftos įmonės „YUKOS“ ir transportuoti ją per naftos terminalą. Sutartis galioja iki 2005 m. gruodžio 31 d.

30. Informacija apie segmentus

Segmentų aprašymas

2001 m. Įmonę sudarė trys segmentai: Naftos perdirbimo įmonė, Naftos terminalas ir Naftotiekis. Kaip aprašyta I-oje pastaboje, 2002 metais Įmonė įsigijo investiciją į UAB „Uotas“ grupę, kuri sudarė ketvirtą Įmonės segmentą, užsiimančią mažmenine prekyba naftos produktais. Pagrindinė Naftos perdirbimo įmonės veikla yra naftos perdirbimas. Jos pagrindiniai šiuo metu gaminami produktai yra šie: aukšto oktaninio skaičiaus bešvinis benzinas, dyzelinas, aviacinis kuras, bitumas, skystos propano dujos bei siera. Naftos terminalas buvo pastatytas prie Baltijos jūros kaip papildomas naftos tiekimo į Lietuvą šaltinis, taip pat, kad suteiktų galimybę eksportuoti naftos produktus į Europą. Naftos terminalas pradėjo savo veiklą 1999 m. liepos mėn. Naftos perdirbimo įmonę ir Biržų perpumpavimo stotį (Naftotiekį) su Naftos terminalu jungia vamzdynai. Naftotiekis tiekia naftą ir naftos produktus „Družba“ naftotiekiu. Įmonės segmentai yra atskiri verslo vienetai, teikiantys skirtingų rūšių paslaugas. Jie yra valdomi atskirai, kadangi skiriasi verslo technologija bei rinkos specifika.

30. Informacija apie segmentus (tęsinys)

Pajamų, pelno (nuostolio) ir turto pasiskirstymas tarp įmonės segmentų per 2002 metus pateikiamas šioje lentelėje (mažmenine prekyba užsiimančio segmento veiklos rezultatai pateikiami nuo 2002 m. kovo 31 d., įsigijimo datos):

	Naftos perdirbimo įmonė	Naftos terminalas	Naftotiekis	Mažmeninės prekybos tinklas	Iš viso
Pajamos pagal segmentus, iš viso	4 442 868	1 111 087	1 111 651	82 640	4 748 246
Vidinės pajamos	32 369	-	-	-	32 369
Palūkanų pajamos	7 499	-	-	-	7 499
Palūkanų sąnaudos	(1 013 398)	(53 373)	-	(1 928)	(1 566 999)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(70 230)	(31 127)	(11 680)	(4 391)	(117 428)
Segmento veiklos pelnas (nuostolis)	(12 789)	(184)	66 392	(4 424)	48 995
Segmento turtas	1 784 337	761 730	54 415	69 612	2 670 094
Turto įsigijimas pagal segmentus	275 325	961	1 514	1 098	278 898

Naftos perdirbimo įmonės, Naftos terminalo ir Naftotiekio pirkėjai, kuriems pardavimai sudaro daugiau nei 10 proc. segmento pardavimų per 2002 m., yra pateikiami toliau:

Pirkėjas	Segmentas	Dalis nuo segmento pardavimų, proc.
Naftos įmonė OAO „Yukos“ (Rusija)	Naftotiekis	42,58
Naftos įmonė OAO „Yukos“ (Rusija)	Naftos terminalas	35,54
„BP Oil International“ Ltd. (Didžioji Britanija)	Naftos perdirbimo gamykla	29,33
UAB „ASTRAMARA“ (Lietuva)	Naftos terminalas	23,37
UAB „Lietuva Statoil“ (Lietuva)	Naftos perdirbimo gamykla	15,68
UAB „Lukoil Baltija“ (Lietuva)	Naftos perdirbimo gamykla	13,81
OAO NGK „SLAVNEFT“ (Rusija)	Naftos terminalas	13,16
OAO Naftos įmonė „LUKOIL“ (Rusija)	Naftotiekis	10,18

Pajamų, pelno (nuostolio) ir turto pasiskirstymas tarp įmonės segmentų per 2001 m., pateikiamas šioje lentelėje:

	Naftos perdirbimo įmonė	Naftos terminalas	Naftotiekis	Iš viso
Pajamos pagal segmentus, iš viso	5 104 221	94 452	1 43 982	5 342 655
Vidinės pajamos	12 841	1 907	2 456	17 204
Palūkanų pajamos	4 142	-	-	4 142

30. Informacija apie segmentus (tęsinys)

	Naftos perdirbimo įmonė	Naftos terminalas	Naftotiekis	Iš viso
Palūkanų sąnaudos	(1 022 226)	(68 514)	-	(1 707 740)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(83 310)	(41 238)	(9 374)	(1 339 922)
Segmento veiklos pelnas (nuostolis)	(2 102 298)	(1 058 0)	1 065 29	(1 143 49)
Segmento turtas	1 434 455	970 779	72 411	2 477 645
Turto įsigijimas pagal segmentus	62 219	2 173	2 823	67 215

31. Segmentų pajamų, pelno (nuostolio) ir turto suderinimas

	2002 m.	2001 m.
Pajamos		
Segmentų pajamos iš viso	4 748 246	5 342 655
Negamybinių padalinių pardavimai bei paslaugos	11 119	24 471
Tarpjmoninių pajamų eliminavimas	(38 176)	(17 204)
Konsoliduotos pajamos, iš viso	4 721 189	5 349 922
Pelnas (nuostolis)		
Segmentų veiklos pelnas (nuostolis), iš viso	48 995	(1 143 49)
Kitas pelnas (nuostolis)	(994)	570
Kitos įmonės sąnaudos	(1 595 54)	(1 509 90)
(Nuostolis) prieš nepaskirstytą susijusių įmonių pelną (nuostolį), pelno mokesčių, mažumos dukterinėse įmonėse dalį bei apskaitos principo pasikeitimo įtaką	(1 115 53)	(264 769)
Turtas		
Segmentų turtas, iš viso	2 670 095	2 477 645
Kitas turtas	6 947	11 378
Tarpjmoninių likučių eliminavimas	(23 958)	(963)
Kiti eliminavimai	(18 215)	(7 542)
Konsoliduotas turtas, iš viso	2 634 869	2 480 518
Nusidėvėjimas ir amortizacija		
Segmentų nusidėvėjimas ir amortizacija, iš viso	(1 174 28)	(1 339 922)
Negamybinių padalinių nusidėvėjimas ir amortizacija	(1 082)	(1 235)
Konsoliduotas nusidėvėjimas ir amortizacija, iš viso	(1 185 10)	(1 351 57)

2002 metinė ataskaita

31. Segmentų pajamų, pelno (nuostolio) ir turto suderinimas (tęsinys)

Bendros Įmonės konsoliduotos pajamos, uždirbtos per 2002 m. ir 2001 m., pagal šalis buvo tokios:

	2002 m.	2001 m.
Jungtinė Karalystė	1 686 430	2 502 875
Lietuva	1 345 524	1 396 949
Latvija	370 884	155 038
Šveicarija	276 713	54 667
Lenkija	245 767	388 866
Ukraina	225 325	235 734
Rusija	206 572	222 040
Estija	184 911	160 484
JAV	105 360	96 751
Virdžinijos salos	33 795	15 984
Austrija	32 496	20 434
Vokietija	3 861	45 458
Komi Respublika	1 270	3 024
Kanada	1 019	1 101
Suomija	600	37 683
Airija	462	422
Danija	62	21
Kipras	47	4 295
Prancūzija	11	6 429
Kitos	80	1 667
Konsoliduotos pajamos, iš viso	4 721 189	5 349 922

Visas Įmonės ilgalaikis materialus turtas yra Lietuvoje.

32. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Kaip numatyta Investicijų sutartyje, „Williams“ („Williams International Company“ arba UAB „Williams Lietuva“) teikė Įmonei valdymo paslaugas. Valdymo mokestis, kurio suma per 2002 metus buvo 43 858 tūkst. litų (per 2001 m. – 53 246 tūkst. litų), yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas pelno (nuostolio) ataskaitoje. 2002 m. rugsėjo 19 d. „Williams International Company“ pardavė Įmonės akcijas ir perleido valdymo teisę „Yukos Finance B.V.“ Valdymo mokestis „Yukos Finance B.V.“ sudaro 4 370 tūkst. litų ir yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas pelno (nuostolio) ataskaitoje. Valdymo sutartis galioja iki 2014 m. spalio 29 d. su teise būti atnaujinta šalių susitarimu.

32. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

2002 m. Įmonė gavo 75 000 tūkst. JAV dolerių (248 355 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) paskolą su 10 proc. metine palūkanų norma (žr. 25-ą pastabą) iš OAO „Yukos Oil Corporation“, kuri yra patrunuojanti Įmonės akcininkės „Yukos Finance B.V.“ įmonė. Be to, pasirašius akcijų pirkimo sutartį su „Williams International Company“, „Yukos International UK B.V.“, „Yukos“ grupės narė, tomis pačiomis sąlygomis refinansavo 75 000 tūkst. JAV dolerių (248 355 tūkst. litų ekvivalentas 2002 m. gruodžio 31 d.) paskolą, kuri buvo suteikta Įmonei 1999 m. „Williams International Company“. Kaip aprašyta 25-oje pastaboje, Įmonė taip pat yra gavusi paskolą iš savo akcininko, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kurios metinė palūkanų norma yra 10 proc. Palūkanų norma, mokama už minėtas paskolas, yra didesnė nei dabartinė rinkos palūkanų norma, tačiau ji nėra didesnė nei pagal Lietuvos mokesčių norminius aktus leistina maksimali palūkanų norma ir nesukuria Įmonei papildomų mokesčių įsipareigojimų. Kaip minėta 29-oje pastaboje, 2002 m. Įmonė pasirašė naftos tiekimo ir naftos transportavimo sutartis atitinkamai su OAO „Yukos Oil Corporation“ ir OAO naftos įmone „YUKOS“. 2002 m. lapkričio 1 d. Įmonė pasirašė pardavimų sutartį su „Petroval SA“, kuri yra susijusi su „Yukos“ įmone.

Sandoriai su susijusiomis šalimis gali būti detalizuoti taip:

	2002 m.	2001 m.
Iš susijusių šalių gautinos sumos, grynąja verte		
„Petroval SA“ *	91 432	-
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	11 971	-
UAB „Naftel“	717	51
OAO naftos įmonė „YUKOS“ *	5 307	-
OOO „Yukos export trade“ *	50	-
„Yukos Finance B.V.“ *	3	-
Iš viso	109 480	51
Iš susijusių šalių gauti avansai		
UAB „Naftel“	40	-
OAO naftos įmonė „YUKOS“ *	1 463	-
Iš viso	1 503	-
Gautos paskolos ir mokėtinos palūkanos susijusioms šalims		
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	957 020	1 176 256
„Williams International Company“	-	302 667
„Yukos International UK B.V.“ *	248 424	-
OAO „Yukos Oil Corporation“ *	248 424	-
Iš viso	1 453 868	1 478 923

2002 metinė ataskaita

32. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

	2002 m.	2001 m.
Susijusioms šalims mokėtinos sumos		
„Petroval SA“ *	1 983	-
UAB „Williams Lietuva“	1 676	20 391
Iš viso	3 659	20 391
Paslaugų pardavimai susijusioms šalims		
OAO naftos įmonė „YUKOS“ *	58 109	-
OOO „Yukos export trade“ *	800	-
UAB „Naftelf“	1 407	906
„Yukos Finance B.V.“ *	13	-
UAB „Williams Lietuva“	-	31
Iš viso	60 329	937
Produktų pardavimai susijusioms šalims		
UAB „Naftelf“	18 788	9 979
Naftos pirkimai iš susijusių šalių		
OAO „Yukos Oil Corporation“ *	1 608 718	-
Paslaugų pirkimai iš susijusių šalių		
„Williams“	43 858	53 246
„Yukos Finance B.V.“ *	4 370	-
Iš viso	48 228	53 246
Komisinių mokesčių sąnaudos		
„Petroval SA“ *	280	-

* Iki 2002 m. birželio 18 d. „Yukos“ Grupės įmonės ir „Petroval SA“ nebuvo susijusios šalys, todėl pateikti duomenys apėmė tik tuos sandorius, kurie buvo sudaryti po šios datos.

„Petroval SA“, pagal 2002 m. lapkričio 1 d. pasirašytą Prekybinio tarpininkavimo sutartį, už nustatytą atlygį realizuoja Įmonės naftos produktus. 2002 m. gruodžio 31 d. 91 432 tūkst. litų gautiną sumą sudaro trečiųjų šalių įsiskolinimas už naftos produktus, kuriuos „Petroval SA“ pardavė pagal Prekybinio tarpininkavimo sutartį. Šias gautinas sumas „Petroval SA“ turi surinkti Įmonės naudai. 2002 m. gruodžio 31 d. mokėtiną sumą „Petroval SA“ sudaro tarpininkavimo mokesčiai ir išlaidų, kurias „Petroval SA“ patyrė vykdydama Prekybinio tarpininkavimo sutartį, kompensavimas.

33. Finansinės rizikos valdymas

Grupės veikla yra susijusi su užsienio rinkomis, todėl Įmonė susiduria su reikšminga prekių kainos, palūkanų normos, kredito ir užsienio valiutos rizika. Šiuo metu Grupė nenaudoja jokių išvestinių instrumentų žemiau aprašytoms rizikoms valdyti.

Prekių kainos rizika

Grupė susiduria su rinkos rizika, susijusia su naftos ir naftos produktų kainų nepastovumu.

Palūkanų normos rizika

Grupė susiduria su rinkos palūkanų normos pasikeitimo rizika, kuri susijusi su trumpalaikėmis ir ilgalaikėmis paskolomis.

Kredito rizika

Dėl klientų koncentracijos naftos rinkoje Grupei didėja kredito rizika, kadangi šiuos klientus gali panašiai paveikti ekonominių ar kitų sąlygų pasikeitimai. Grupė taiko procedūras, užtikrinančias, kad produkcija būtų parduodama patikimiems klientams ir kad pardavimai neviršytų vadovybės nustatyto priimtino kredito limito.

Užsienio valiutos rizika

Pagrindinė valiutos rizika, su kuria susiduria Grupė, kyla dėl to, kad didžioji dalis vietinių Grupės pardavimų ir pirkimų yra denominuoti litais, tuo tarpu naftos pramonės ir pagrindinių Grupės paskolų valiuta yra JAV doleris. Grupės politika yra derinti pinigų srautus iš numatomų pardavimų ir pirkimų bei kitų išlaidų kiekviena užsienio valiuta.

Finansinių instrumentų tikroji vertė

Balanse apskaityti finansiniai instrumentai yra pinigai ir jų ekvivalentai, gautinos sumos, kitas trumpalaikis turtas, mokėtinos sumos, kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir kredito linijos. Šie finansiniai instrumentai yra pateikti atskirai konsoliduotame finansiniame balanse ir jų balansinė vertė yra apytiksliai lygi jų tikrajai rinkos vertei. Grupės balanse apskaitytų finansinių instrumentų rizika yra minimali, kadangi šie finansiniai instrumentai yra trumpalaikio pobūdžio ir denominuoti stabilia valiuta, o jų palūkanų norma yra apytiksliai lygi dabartinei rinkos kainai.

